

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2016-2019

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Tereza Petřinová

Obchod s lidmi v mezinárodním měřítku

Praha 2019

Vedoucí bakalářské práce: Doc. JUDr. Jan Brázda Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED (PART TIME) STUDIES

2016-2019

BACHELOR THESIS

Tereza Petřinová

Trafficking with human beings on an international scale

Prague 2019

The Bachelor Thesis Work Supervisor: Doc. PHDr. Jan Brázda Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská/diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval(a) samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal(a), v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Tereza Petřinová

Anotace

Bakalářská práce se zaměřuje v první části na teoretické vymezení pojmů, co vlastně otroctví je a jaké jsou jeho druhy. Dále se zabývám jeho historií, aby bylo v práci poukázáno na to, jak se lidská společnost v tomto ohledu vyvíjela. Druhá část práce je pak zaměřena na prevenci tohoto problému. Jaké jsou jeho mezinárodní úmluvy, ale i vnitrostátní legislativa našeho států. V poslední řadě je zde vymezen aktuální problém a organizace, které se snaží s tímto globálním problémem bojovat.

Klíčová slova

Mezinárodní úmluvy, neziskové organizace, obchod s lidmi, otroctví, otrok, porušování lidských práv, sexuální vykořisťování.

Annotation

The bachelor thesis focuses in the first part on the theoretical definition of the concepts of what slavery is and what its species is. I also deal with his history in order to highlight how human society has evolved in this respect. The second part of the thesis is then focused on the prevention of this problem. What are its international conventions, but also the national laws of our states. Last but not least, the current issue and the organization that is struggling with this global problem are outlined here.

Keywords

International conventions, nonprofit organizations, slave, slavery, sexual exploitation, trafficking in human beings, violations of human rights.

Obsah

ÚVOD.....	8
1 Vymezení pojmů a druhy obchodu s lidmi.....	10
1.1 Vymezení pojmu obchodu s lidmi	10
1.2 Sexuální vykořisťování	13
1.3 Obchod s dětmi	16
1.4 Obchod s lidskými orgány	17
1.5 Nucené práce.....	19
2 Historie obchodu s lidmi	21
2.1 Starověký Řím	21
2.2 Starověký Egypt.....	23
2.3 Otroci ve starém Izraeli	23
2.4 Otroci od 18. století po současnost	24
2.5 Amerika	24
2.6 Gulagy	26
2.7 Pracovní tábory na území Československa	28
3 Mezinárodní a vnitrostátní legislativa pro obchod s lidmi	31
3.1 Vnitrostátní legislativa	31
3.2 Mezinárodní legislativa	33
4 Novodobé otroctví	37
4.1 Haiti.....	39

4.2	Súdán	42
4.3	Rumunsko	44
4.4	Neziskové organizace	46
4.5	Prostituce jako povolání	48
4.6	Nucené práce ve světovém průmyslu	52
	Závěr.....	54
	Seznam použitých zdrojů	57
	Seznam zkratk	61
	Seznam obrázků, tabulek, grafů	62
	Seznam příloh	63

ÚVOD

Přestože žijeme v 21. století, stále nevymizel obchod s lidmi. V médiích se dozvídáme tisíce informací každý den, ale obchod s lidmi je i přes jeho aktuálnost málo diskutovaným problémem. Proto bych se chtěla na toto téma zaměřit v mé bakalářské práci a trochu více ho přiblížit.

Obchod s lidmi se rozvíjel napříč všemi kontinenty již tisíce let před naším letopočtem. Dříve bylo otroctví považováno za normální a nebylo protiprávní, bylo zcela legální a považované za správné. Byla to výnosná činnost a spousta kultur si bez tohoto institutu neuměla představit žít. Příkladem je starověký Egypt, Řím, Řecko a mnoho dalších zemí, kde se otroctví velice dařilo. V novodobějších dějinách je nejznámější obchod s otroky dovážených z Afriky do Nového světa, do Ameriky.

Ve 20. století se význam otroctví začínal měnit a společnost ho začala vnímat jako společensky nepřijatelný. Byly uzavírány dohody, které měly tento tisíce let starý systém postupně zcela vymýtit. Prvním významným milníkem bylo sepsání Úmluvy o otroctví z roku 1926, kterým se státy, které tuto úmluvu podepsali, zavazovali potlačit veškeré otroctví. Dalším významným milníkem bylo vyhlášení Všeobecné deklarace lidských práv z roku 1950 a mnoho dalších listin, se kterými zde pracuji a dále je rozeberu. Přes všechny úmluvy, smlouvy a mezinárodní dohody se obchod s lidmi nadále rozvíjí, a i v dnešním moderním světě se s ním můžeme potkat. Jak je to možné? Jak to, že i přes všechny Listiny základních práv a svobod, vnitrostátní i mezinárodní právo, mezinárodní úmluvy a mezinárodní smlouvy, které obchod s lidmi zakazují, se dále tento jev vyskytuje a v Afrických zemích je dokonce v některých částech na vzestupu? V zemích jako je například Nigerie, bylo otroctví zakázáno teprve v roce 2004.

Obchod s lidmi se bohužel nadále vyskytuje i v evropských zemích. Nejčastějším jevem bývá obchod s dětmi, obchod se ženami s úmyslem sexuálního zneužívání a obchod s lidskými orgány. Každý z těchto jevů si blíže popíšeme v první kapitole této práce.

Toto téma je velice aktuální, a to i přestože není v médiích moc rozváděno, jak jsem již zmínila. Mezinárodní instituce, jako je především OSN se snaží o absolutní vymýcení obchodu s lidmi i na kontinentech, které nerespektují dané dohody a ve státech kde legislativa problému lidského otroctví není příliš rozvinutá. Přes všechny zákazy je odhad otroků udáván kolem 12 až 29 milionu lidí po celém světě. Což je více než kdy v historii. Tento fakt vede k zamyšlení, zda se efektivně s tímto jevem bojuje, či zda se přehlíží. Mají dokumenty a organizace, které bojují proti zotročování lidí nějaký význam nebo je jejich snaha marná?

V rámci této bakalářské práce se pokusím téma obchodu s lidmi od jeho historie po současnost rozebrat, a to jak z pohledu legislativy v mezinárodním právu, tak právu vnitrostátním, zamyslet se nad jeho nedostatky a případném odstranění. Zaměřit se na tento problém a podrobně ho rozebrat z pohledu minulosti a současnosti. Je možné otroctví zcela odstranit? Jak prostředky k tomu lze použít? Jak státy a organizace s tímto problémem bojují? Kde všude se ještě otroctví daří? Na tyto otázky se pokusím, ve své práci odpovědět.

Práce je strukturována do několika kapitol. První kapitola se zaměřuje na vymezení základních pojmů a druhy obchodu s lidmi. Druhá kapitola je zaměřena na historii obchodu s lidmi a její význam v minulosti. Třetí kapitola se věnuje mezinárodním úmlouvám a vnitrostátní legislativě. Poslední část práce je pak věnována novodobému otroctví a organizacím, které proti tomuto problému bojují.

1 Vymezení pojmů a druhy obchodu s lidmi

1.1 Vymezení pojmu obchodu s lidmi

S tímto pojmem se za život setká snad každý, jak už z médií, tisku, nebo dokonce prožitím osobní zkušenosti. Dříve se obchod s lidmi nazýval otrokářství. Otroci byli lidé, kteří se nesvobodní již narodili, nebo byli uneseni a následně zotročeni. Lidé se prodávali na trhu a celé národy byly na této výnosné činnosti závislé, a to jak finančně, tak pracovně. Nejznámější případy otroctví byly ve starověkém Římě, Řecku či Egyptu. Připomeňme si gladiátory, konkubíny, pomocné pracovníky, kteří byli volně prodejní na trzích a draženi jako nějaká zvířata či věc. Pojem otrokářství se již nepoužívá a nahradil ho pojem obchod s lidmi nebo laicky obchod s bílým masem.

V moderním světě je otrokářství v drtivé většině zemí nelegální. Přesto se otrokářství stále rozmáhá, a to i přes zákazy mezinárodního rozměru, jako jsou Úmluva o otroctví z r. 1926 a Všeobecná deklarace lidských práv z r. 1950. Nejvíce se obchoduje se ženami tzv. bílým masem v rámci nucené prostituce, dále pak s dětmi, a to především v Asijských a Afrických zemích jako jsou například Indie, Čína, Pákistán, Nigérie, Etiopie, Thajsko, Bangladéš atd. Třetím případem obchodu s lidmi je obchod za účelem prodeje lidských orgánů. Definici obchodu s lidmi v našem právním systému nalezneme v „Trestním zákoníku 40/2009 Sb. § 168.“¹ Trestní zákoník nám definuje a uděluje tresty za obchod s lidmi takto:

„(1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukryje, zadržuje, přijme nebo vydá dítě, aby ho bylo užito

a) jiným k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování anebo k výrobě pornografického díla,

b) jiným k odběru tkáně, buňky nebo orgánu z jeho těla,

c) k službě v ozbrojených silách,

d) k otroctví nebo nevolnictví, nebo

---

^{1 1} Zákon číslo 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In: Sbírka zákonů České republiky. 2009, Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40#cast2>

e) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování, anebo

kdo kořistí z takového jednání,

bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo jinou osobu než uvedenou v odstavci 1 za použití násilí, pohrůžky násilí nebo jiné těžké újmy nebo lsti anebo zneužívaje jejího omylu, tísně nebo závislosti, přiměje, zjedná, najme, zláká, svede, dopraví, ukryje, zadržuje, přijme nebo vydá, aby jí bylo užito

a) jiným k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního zneužívání nebo obtěžování anebo k výrobě pornografického díla,

b) jiným k odběru tkáně, buňky nebo orgánu z jejího těla,

c) k službě v ozbrojených silách,

d) k otroctví nebo nevolnictví, nebo

e) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování, anebo

kdo kořistí z takového jednání.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) vydá-li takovým činem jiného v nebezpečí těžké újmy na zdraví nebo smrti,

c) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

d) spáchá-li takový čin v úmyslu, aby jiného bylo užito k prostituci.

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 těžkou újmu na zdraví,*
- b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo*
- c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.*
- (5) Odnětím svobody na deset až osmnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 smrt.*
- (6) Příprava je trestná.²*

Z mezinárodního práva pak lze definovat otroctví například z Palermského protokolu – Protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi z roku 2000. Článek je zaměřený především na obchodování s dětmi a ženami. Doplnuje tak Úmluvu OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. Tento dokument ratifikovalo zatím přes 100 států, ČR v roce 2013. „*Palermský protokol stanovil v článku 3(a) první mezinárodně uznanou definici obchodování s lidmi:*

Obchodováním s lidmi se rozumí najímání, doprava, transfery, ukrývání nebo přijímání osob pod hrozbou nebo za použití síly nebo jiných forem nátlaku, únosem, lstí, podvodem, zneužitím pravomoci nebo situace bezbrannosti nebo za použití poskytnutí nebo získání peněz nebo prospěchu k získání souhlasu pro ovládnutí osoby jinou osobou, za účelem vykořisťování. Vykořisťování zahrnuje minimálně vykořisťování prostitucí jiných nebo jinými formami sexuálního vykořisťování, nucenou práci nebo službami, otroctvím nebo praktikami podobnými otroctví, nevolnictví nebo odstraňování orgánů.“³

- Obchod s lidmi má na svědomí ročně dle mezinárodních statistik z roku 2017 kolem 700 tisíc až 2 milionů lidí. V Evropě pak toto číslo činí kolem 300-500

---

² Zákon číslo 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In: Sběrka zákonů České republiky. 2009, Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40#cast2>

³ Babická, K. Obchodování s lidmi z pohledu mezinárodního práva a jeho implementace do českého právního řádu [online]. 23.10.2008. Dostupné z: <https://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/obchodovani-s-lidmi-z-pohledu-mezinarodniho-prava-a-jeho-implementace-do-ceskeho-pravniho-radu>

tisíc osob ročně. „V každém okamžiku v roce 2016 je odhadováno, že 40,3 milionu lidí je v moderním otroctví, z toho 24,9 milionu v nucené práci a 15,4 milionu v nuceném manželství.

- Znamená to, že pro každých 1 000 lidí na světě existuje 5.4 obětí moderního otroctví.
- 1 ze 4 obětí moderního otroctví jsou děti.
- Z celkového počtu 24,9 milionu lidí uvězněných v nucené práci, 16 milionů lidí jsou využívány v soukromém sektoru, jako jsou domácí práce, stavebnictví nebo zemědělství; 4,8 milionu osob v nuceném sexuálním vykořisťování a 4 miliony osob v nucené práci uložených státními orgány.
- Ženy a dívky jsou nepřiměřeně postiženy nucenou prací, která představuje

99% obětí v komerčním sexuálním průmyslu a 58% v jiných odvětvích.⁴

1.2 Sexuální vykořisťování

Sexuální otroctví bývá jednou z nejrozšířenějších forem lidského vykořisťování. Potencionální oběti bývají nejčastěji osoby nespokojené se svým výdělkem, v obtížných finančních situacích, nebo lidé bez domova. Ti jsou pak lákáni na nadstandardně dobré pracovní podmínky v zahraničí.

V České Republice jsou nejvíce ohrožené oblasti s vysokou nezaměstnaností a města s rozvinutějším cestovním ruchem, kde je zvýšená poptávka i nabídka po sexuálních službách. Jsou to především oblasti západních a severních Čech. Nejčastějšími „novodobými otroky“ bývají u nás lidé z Ukrajiny, bývalého sovětského svazu, Slovenska, Rumunska a Bulharska. Objevují se dokonce i ženy z Vietnamu a Číny. Nejnovějším trendem jsou pak ženy z Nigérie či Konga, které pobývají v ČR často na falešná pozvání, ale samozřejmě i legálně nebo v rámci turistického víza.

---

⁴ International Labour Organization and Walk Free Foundation, 2017. Global Estimates of Modern Slavery [online]. 2017, [cit. 2018-09-18]. Tisk: 978-92-2-130131-8 [ISBN] Web PDF: 978-92-2-130132-5 [ISBN]. Dostupné z: <https://www.ilo.org/global/topics/forced-labour/lang-en/index.htm>

Nejčastějšími oběťmi bývají ženy, které vědí, že budou prostituovat, ale nevědí kde, a ani jaké podmínky na ně čekají. Ženy, které byly podvedeny a vůbec nevěděly, že budou prostituovat či nuceny k věcem, které sami dělat nechtějí. Věřili, že získají dobrou práci a zajistí tím sobě a jejich rodinám lepší životní podmínky.

„Tento obraz je však velmi zúžený. V obchodování s lidmi se kromě hrubé síly používá jako donucovací prostředek mnoho dalších technik a metod. Kompletní nadvládu nad obětí umožňují stejně dobře, a v některých případech poslouží ještě lépe než fyzické násilí nebo jsou používány v kombinaci s ním. Tyto metody jsou velmi propracované, a tak účinné, že oběť je schopná i dobrovolně spolupracovat na svém vykořisťování. Podobné techniky jsou všeobecně známé, jsou používány v diktátorských režimech, tajnými policejními složkami, násilníky, obchodníky s lidmi, pasáky a dalšími lidmi z nejen kriminálního prostředí.“⁵

Nejlépe nám může vypovědět o hrůzách, které tito lidé prožívají jejich osobní příběh. Zaměřím se na příběh jedné ženy, která se dostala do otroctví, aniž by se o to sama přičinila.

„V nevěstinci nebyla okna. Jediné světlo vycházelo ze žárovky – ta se pro nás stala sluncem i měsícem.“ Charimaya Tamang vyrostla v pohoří Nepálu, kde pracovala na rodinné farmě. Byla uvyklá životu venku, slunci a svobodě. Z omamného spánku se ovšem probudila tisíce kilometrů od rodné vesnice.

Charimay nedala na lichotky a komplimenty o její inteligenci, ani na návrhy neznámého muže, který ji tvrdil, že má potenciál stát se pracovnící v obchodě ve velkém městě. Na rozdíl od dívek z její vesnice byla Charimaya mnohem opatrnější, protože kdysi četla knihy o obchodování s lidmi. Dokonce ostatní dívky varovala, že obchod s lidmi se může odehrávat všude, i tam, kde sami žijí.

Většinu času trávila s ostatními ženami z vesnice, jednou však zůstala v lese sama, a to se jí stalo osudné. Jeden muž ji chytl, svázal ruce a donutil ji spolknout nějaký prášek. Probudila se až ve městě v severní Indii. Chtěla se vrátit zpátky, v Indii na ní bylo příliš horko. Odmítala pít, ale dlouho to nevydržela. Podruhé se probudila

---

⁵ Grant, B. a Hudlin, C. L. Hands that heal. 1. vyd. 2007 (Str. 43)

v Bombaji. Vzali ji do restaurace, kde byla spousta lidí. Přestože plakala, nikdo si ji nevsímal. Nakonec ji odvedli do taxíku, kde ji přenechali jen s bordel-mamá. Ta jí pak vyhrožovala, že pokud se nenechá zaměstnanci okoupa, t polije ji horkou vodou. Pokud neudělá vše, co po ni chtějí, prodají jí do ještě horšího nevěstince.

Ostatní ženy z Nepálu se jí snažily uklidnit, vyprávěly jí své příběhy. Řekli jí „Zvykni si“.

Charimaya si ovšem po celých 22 měsíců kdy nevycházela vůbec ven, nezvykla. Začala tedy provádět vlastní výzkum a slíbila si, že nakonec uteče a všem v Nepálu poví, co se jí stalo. Dozvěděla se například, že nevěstinec platí týdenní úplatek policistům. Vše si pečlivě zaznamenávala.

Nakonec se přeci jen dočkala a policie na nevěstinec zaútočila a zlikvidovala ho. Obtížný byl návrat domů, nepálská vláda dívky nechtěla, že jsou špatné a mohou být nakažené virem HIV. Pod tlakem Charity a dalších charitativních organizací se Charimaya a dalších 128 dívek nakonec do Nepálu dostaly.

Další rána přišla v její vesnici, ta ji vůbec nepřijala. Jediný, kdo na ni nekřičeli, byli její rodiče. Ostatní ji nepřijali, ve vesnici zůstala pouhé dvě hodiny.

S pomocí katolických sester může nyní Charymaya bojovat proti ochodu s lidmi. V roce 2011 dokonce dostala od americké ministryně zahraničí Hillary Clintonové cenu Hrdina roku v boji proti obchodování s lidmi“.⁶

Tento příběh vypovídá o hrůzách, které musejí prožívat lidé, kteří se dostali do stejné, nebo podobné situace, jako třeba Charymaya, která neměla na svém neštěstí sebemenší příčinění. Trvalo tolik měsíců, než přišla pomoc. Co by se s ní stalo, kdyby nikdo nepřišel? Co dalších tisíce žen, které se třeba pomoci nikdy nedočkají? Tento příběh prožívá denně tisíce žen po celém světě.

---

⁶ Charita České republiky. Zdrogovaná, unesená a zotročená v nevěstinci [online]. 2012 [cit. 2018 – 10-24]. Dostupné z: <https://svet.charita.cz/pro-novinare/caritas-europa-a-caritas-internationalis/zdrogovana-unesena-a-zotrocena-v-nevestinci/>

1.3 Obchod s dětmi

Obchod s dětmi je společensky vnímán jako ten nejhorší. V rozvojových zemích jsou děti odebírány často již jako kojenci a prodány, za vidinou snadného zisku, a to i bez vědomí jejich rodičů, kterým je pak posléze oznámeno, že jejich dítě zemřelo při porodu. Děti přitom mají stejná lidská práva jako jakýkoliv dospělý člověk. OSN tento fakt definuje takto: „*Děti mají stejná práva jako dospělí, ale vzhledem k nízkému věku potřebují zvláštní ochranu. Úmluva o právech dítěte z roku 1989 stanoví, že každý jedinec ve věku do 18 let má právo plně se rozvíjet, nestrádat hladem, nedostatkem, zanedbáváním a zneužíváním. Úmluvu o právech dítěte ratifikovalo více zemí než kteroukoliv jinou smlouvu o lidských právech v dějinách: 194 států.*“⁷

Děti jsou využívány jak pracovní síly, ale i jako sexuální oběti. Zdá se to být nemožné, že se něco takového může dít ještě v 21. století, ale i přes všechny zákony se tomuto obchodu stále daří. Dopomáhají tomu i bezcelní kontroly a otevřené hranice, kdy si nikdo nemusí po projetí několika států všimnout, že vezete dítě, které k vám vůbec nepatří. Tímto způsobem může být dítě převezeno tisíce kilometrů daleko a jeho rodina, ho již nikdy neuvidí. Pokud by pro pašeráky dětí přeci jen nastal problém, většinou mají falešné doklady, které bohužel většinou vydá podplacený příslušný úředník. „*Podle odhadů organizace Europol se roční zisk z prodeje dětí pohybuje okolo 12 miliard dolarů! Do obchodu s dětmi jsou zapojeni lidé různých profesí a funkcí. Mohou to být lidé (muži i ženy), kteří vyhledávají potenciální oběti ve své vlastní vesnici nebo v jejím bezprostředním okolí. Existují dokonce agentury, specializované na nábor dětských pracovníků nebo „nevěst“ pro bohaté muže ve vyspělých zemích. V obchodu s dětmi najdeme také celníky a úředníky, kapitány mezinárodních lodí, řidiče autobusů a nákladních automobilů a různé zprostředkovatele. Mezinárodní obchod s dětmi je dobře organizovaný zločin, jehož pravidla diktuje poptávka.*“⁸ Tyto děti jsou pak zneužívány buď jako pracovní síly, nebo jako sexuální oběti zvrhlých lidí.

---

⁷ OSN, Vše o OSN: Ochrana lidských práv, 1. vydání, Praha: Informační centrum OSN, 2014. ISBN 978-80-86348-30-8, Dostupné také z: <http://www.osn.cz/wp-content/uploads/2014/12/vse-o-osn-lidska-prava.pdf>

⁸ Český výbor pro Unicef, Boj proto obchodu s dětmi [online]. © 2014-2018, [cit. 2018-10-25]. Dostupné z: <https://www.unicef.cz/aktualne/4956-boj-proti-obchodu-s-detmi>

„Komerční sexuální zneužití dítěte znamená, použití dítěte pro sexuální účely výměnou za peníze nebo za odměnu v naturáliích mezi dítětem, zákazníkem, prostředníkem nebo agentem, a jinými, kdo vydělávají na obchodu s dětmi pro tyto účely. Jako jedna z nejzávažnějších forem zneužití v sobě zahrnuje jak prvek zneužívání, tak prvek obchodu. Za komerční sexuální zneužívání dětí jsou podle uvedené definice považovány: dětská prostituce, dětská pornografie a obchodování s dětmi za účelem sexuálního zneužívání. Světové kongresy proti sexuálnímu zneužívání dětí se uskutečnily ve Stockholmu (v roce 1996), v japonské Jokohamě (v roce 2001), kde byl program rozšířen i na nekomerční zneužívání“⁹.

1.4 Obchod s lidskými orgány

Dalším závažným zločinem proti lidským právům, který spadá do obchodování s lidmi je obchod s lidskými orgány. Zákon vymezí, kdy je nepřípustné tyto orgány odebrat a darovat. Zákon hovoří takto:

„Nepřípustnost odběru od zemřelého dárce

(1) Odběr od zemřelého dárce je vyloučen, pokud

a) zemřelý za svého života nebo zákonný zástupce zemřelého, který byl osobou, která není plně svéprávná, vyslovil prokazatelně nesouhlas s posmrtným odběrem tkání a orgánů (§ 16),

b) nelze na základě posouzení zdravotní způsobilosti vyloučit, že zemřelý trpěl nemocí či stavem, které by mohly ohrozit zdraví nebo život příjemce; za posouzení zdravotní způsobilosti zemřelého dárce orgánů zodpovídá poskytovatel zdravotních služeb provádějící odběr; v případě darování tkání se při posuzování zdravotní způsobilosti zemřelého dárce postupuje podle zákona upravujícího lidské tkáně a buňky, nebo

c) zemřelého nelze identifikovat.

---

⁹ Blatníková, Š. Sexuální zneužívání jako forma závažné organizované kriminality. 1 vyd. Praha: Nakladatelství Kufir, 2010, ISBN: 978-80-7338-103-5, str.12

(2) Posuzující lékař provede záznam o posouzení zdravotní způsobilosti zemřelého dárce s vymezením rozsahu posouzení a se závěrem o způsobilosti či nezpůsobilosti zemřelého dárce k odběru. Tento záznam s datem provedení posouzení, stvrzený podpisem posuzujícího lékaře, je nedílnou součástí zdravotnické dokumentace zemřelého dárce.

(3) Bližší podmínky posuzování zdravotní způsobilosti a rozsah vyšetření zemřelého dárce orgánů stanoví ministerstvo vyhláškou.¹⁰

Přestože v posledních letech vzniklo propojení klinik na darování orgánů, spousta pacientů přesto zemře, protože se k nim pomoc nedostane včas. I přes veškerou snahu není dárců dostatek a tehdy se dostávají do popředí obchodníci s lidskými orgány. Čím populace stárne tím méně je mladých dárců. Darovat orgány lze i ve vyšším věku, ale zatímco u mladého člověka lze vzít více orgánů najednou, protože je v lepším fyzickém stavu, tak u starého člověka to již nelze. Například mohl být celý život kuřákem a jeho plíce již k transplantaci nelze použít. Také může mít například vysoký krevní tlak, a tudíž jeho srdce by nebylo vhodné k dárcovství (samozřejmě hovoříme ve všech případech o posmrtném darování orgánů).

Nejrozšířenější je tato nelegální činnost v Číně, kde se odhaduje, že až desetitisíce transplantací proběhne z nelegálně získaných lidských orgánů. Dalším aspektem je fakt, že v Číně je povoleno odebrat orgány popraveným vězňům. To nahrává faktu, že ne vždy se může jednat o legální cestu. Přeci jak příbuzní popraveného odsouzence poznají, že mu kupříkladu chybí plíce či ledvina? Ledviny jsou přitom na světě nejvíce obchodovatelnou částí lidského těla, a to i přestože je může darovat i živý člověk, např. svému příbuznému, jedná se o párový orgán a zdravý člověk dokáže žít jen s jednou ledvinou.

V Evropě je tato nelegální činnost také rozšířena, a to především na území bývalého Sovětského svazu. „V roce 2004 se například ázerbájdžánská vláda zabývala případy nelegálního obchodování s dětmi, které byly adoptovány do ciziny a poté využity k

---

¹⁰ Zákon číslo 285/2002 Sb. Zákon o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon), Účinnost od 1.9.2002

odběru orgánů. Ministr národní bezpečnosti Namik Abbasov tehdy prohlásil, že obchodování s lidmi je problémem i v dalších postsovětských zemích.¹¹

1.5 Nucené práce

„Obchod s lidmi za účelem nucené práce je krajní formou vykořisťování práce cizinců. Někteří ekonomičtí migranti jsou nuceni snášet jisté formy hrubého zacházení od svých zaměstnavatelů. To může zahrnovat verbální či fyzické násilí či porušení smlouvy, kterou se řídí jejich pracovní vztah. Typickou situací je zadržování výplat či odmítnutí poskytnutí řádného času na odpočinek. Ještě menší skupina osob se cítí být zneužívána takovým způsobem, který lze nazvat otroctvím či nucenou prací.“¹²

Nucené práce jsou nejčastější formou obchodu s lidmi po celém světě. Mezi nejčastější aspekty nucených prací lze zařadit především chudobu a ekonomickou nestabilitu dané země. Lidé z chudých zemí migrují za prací do „vyspělejších“ a ekonomicky stabilnějších států, kde je ovšem čeká buď odebrání dokladů, nebo vyhrožování udáním a následným vyhoštěním. Takto postižení jedinci pak pracují buď za minimální plat, nebo v tom nejhorším případě za vůbec žádné peníze. Jsou donuceni k pracím především v průmyslu a zemědělství, kde pracují jako otroci jen za stravu, ošacení a nedostačující ubytování. *„Někteří migranti souhlasí s pracovními podmínkami, které jsou horší než minimální podmínky stanovené státem, ve kterém pracují, ale výhodnější než ostatní dostupné možnosti (například zůstat bez jakékoliv práce a příjmu či se vrátit do své domovské země). Vzhledem k relativně nízkému riziku, že budou dopadeni, může být tato situace výhodná také pro zaměstnavatele, kteří mohou „ušetřit“ na mzdě, ochranných pomůckách, sociálních odvodech a daních. Za této situace by se dalo argumentovat, že je poškozována hostitelská země, jelikož nejsou dodrženy rovné podmínky pro zaměstnavatele a minimální standardy práce*

Nucená práce, definovaná jako situace, ve které osoby buď vstoupí do práce nebo služeb proti své vůli a nebo z ní nemohou odejít bez trestu nebo výhrůžky trestu, byla

---

¹¹ Kasl, D., Orgány nad zlato [online]. 24. listopad 2009 [cit. 2018-25-10]. Dostupné z: <https://www.euro.cz/byznys/organy-nad-zlato-822888>

¹² Špondrová, P. Obchodování s lidmi, problematika nucené práce, Brno: Artron, 2005. ISBN 978-80-903473-2-8

ustanovena již v Úmluvě o nucené práci č. 29 Mezinárodní organizace práce, přijaté v roce 1930. Nicméně ani tento ani další mezinárodní nástroje neposkytly dostatečně jasnou definici nucené práce a souvisejících pojmů. Soudy na celém světě tak stojí před složitou otázkou, jak v praxi interpretovat pojmy mezinárodního práva jako je „nedobrovolnost“, „nátlak“, „hrozba“, „souhlas“, „hrozba trestu“, které jsou klíčové pro vymezení nucené práce. Mezinárodní organizace práce dnes posuzuje, zda je zapotřebí vytvořit další právní úpravu, která by doplnila Úmluvu o nucené práci z roku 1930 (č. 29) a Úmluvu o zrušení nucené práce z roku 1957 (č. 105), tak aby byla vhodně zohledněna také prevence nucené práce, ochrana svědků a obětí, včetně kompenzací a obchodování s lidmi za účelem vykořisťování v práci mimo oblast sexuálního průmyslu.“¹³

Nucené práce v ČR zakazuje již sama Listina základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku a zakazuje nucenou práci. Tuto tezi nalezneme v článku 9 Ústavy.

---

¹³ Střílecký, V., Topinka, D. Obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování v teorii a praxi, Praha: Ústav mezinárodních vztahů, 2013 ISBN 978-80-87558-11-9

2 Historie obchodu s lidmi

Již staré a na svou dobu civilizované národy obchodovali s otroky. Nejznámější je starověký Řím a jejich gladiátoři, starověký Egypt a v neposlední řadě starověké Řecko. Otroci se většinou skládali z válečných zajatců, svobodných lidí, kteří se nějak provinili, či spláceli svůj dluh a byli zotročeni. V neposlední řadě také z obyvatel, kteří se již jako otroci narodili. První zmínky o otroctví nalezneme již v Chammurapiho zákoníku. Otroctví jako výhodný obchod přetrvával tisíciletí.

2.1 Starověký Řím

„Římští velkostatkáři skupovali nebo si pronajímali půdu, kterou stát získal ve válce s nepřáteli. Při obdělávání tak rozsáhlých pozemků potřebovali levnou pracovní sílu. Rolníci by přišli velkostatkářům draho, a proto se zvýšila poptávka po otrocích.

Otroci se získávali nejen ve válkách, ale i v době míru od pirátů, kteří prodávali cestující zajatých lodí nebo unesené obyvatele pobřeží. Obchodníkům s otroky často odprodávali své zajatce a odpůrce z vlastního příbuzenstva i barbarští králové.

Tak jako dnes jsme závislí na ropě, v době antiky se zrodila závislost na práci otroků. Není tedy divu, že zájem o otroky vzrostl. Naštěstí Řím při svých „obránných“ válkách, jak je nazýval Cicero, získával desetitisíce otroků celé Itálii. Lucius Aemilius Paullus prodal po dobytí Epiru v roce 168 př. n. l. 150 000 osob do otroctví a Iulius Caesar ve výpravě proti Venetům dokonce celý národ. V posledních letech římské republiky měl otroka snad každý včetně chudších domácností. Nezkušené otroci byli využíváni na práce na farmách, v dolech či v mlýnech. Vzdělanější z nich měli štěstí a pracovali jako učitelé, lékaři či účetní.“¹⁴

Otroci neměli žádná práva a byli vnímáni jako věc. Mohli být bití, trestáni různými způsoby, nebo dokonce i zabiti, pokud to jejich pán dovolil. Kdykoliv je otrokář, mohl prodat. Pokud byli neposlušní, prodali se za trest do gladiátorské školy, nebo do nevěstince. Postavení otroků bylo různé podle profese, samozřejmě s otrokem, který pracoval, na poli se zacházelo jinak než třeba s otrokyní, která pomáhala doma paní

---

¹⁴ Mejzner, D. Život otroků ve starověku [online]. 21. února 2015 [cit. 2018-10-27]. Dostupné z: <http://spqr.cz/content/zivot-otroku-ve-staroveku>

s domácností, či dělala osobní služebnou. Tito otroci byli více privilegovaní a zpravidla mívali lepší životní podmínky. Otroci se nemohli podílet na normálním životě, a to jak politickém, vojenském či společenském. Nemohli uzavírat manželství, jejich děti byli také otroky. Svědectví u soudu bylo považováno za věrohodné, jen pokud byl otrok mučen, jinak nemělo žádnou váhu. Jelikož neměli, žádná práva nemohli ani uzavírat žádnou smlouvu.

Otroky bylo možné z otroctví také propustit, a to buď za zásluhy, např. když zachránili svému pánovi život, nebo pokud například byli mučeni a vyslýcháni a svého pána neznadili. *„Otrok se mohl zbavit svého jha (titulu otrok) pouze dvěma způsoby. Smrtí nebo pánovým propuštěním. K propuštění docházelo buď z rozhodnutí pána za dobré služby, anebo se otrok mohl vyplatit za cenu, za kterou byl pořízen. Podle Cicerona se mohl šetrivý otrok vykoupit za sedm let. Propuštění otroka musel v době republikánského Říma schválit preator ve sporném řízení. Otrok pak přecházel do stavu propuštěnce. Skutečně svobodnými občany se mohly stát až jeho děti.*

Otroctví bylo ve starověku nepostradatelným nástrojem rozvoje. Umožnilo vzrůst produktivity výroby. Nicméně prosperita a síla římské říše závisela na bohatství lidského materiálu a ta nebyla nevyčerpatelná. Na konci antiky končí otrokářský způsob výroby. Řím pocítoval nedostatek otroků, jejich práce byla drahá a nevýnosná. Krize se mohla vyřešit jen přechodem k jinému způsobu výroby. ¹⁵

Za zmínku určitě stojí si říci něco o neznámějších otrocích své doby v Římě, a to byli gladiátoři. Gladiátoři většinou byli váleční zajatci, nebo otroci posláni do arény za trest, pokud se provinili něčím proti svému pánu. Často to byli např. zloději, vrazi, a to i ze svobodného lidu, kteří místo trestu smrti, měli ještě posloužit pro zábavu lidu. Gladiátoři byli trénováni jako bojovníci, kteří v aréně bojovali na život a na smrt pro potěchu publika ze všech společenských vrstev. Lidé si sázeli na vítěze, takže společně s touto zábavou se rozšiřoval i hazard, který ruku v ruce se zápasy tvořil velmi výnosnou obživou. Nejznámějším Gladiátorem byl Spartakus: *„Muž jménem Spartakus vedl armádu otroků, kteří povstali proti Římu. Římská armáda povstalce po několika bitvách porazila a tisíce jich zmasakrovala u Brindisi v jižní Itálii. To byli ti šťastnější.*

---

¹⁵ Mejzner, D. Život otroků ve starověku [online]. 21. února 2015 [cit. 2018-10-2]). Dostupné z: <http://spqr.cz/content/zivot-otroku-ve-staroveku>

Šest tisíc otroků bylo odvedeno 428 kilometrů vzdáleného Říma na severu. Museli přitom nést kříže. Čas od času byli ti, kteří kráčeli vzadu, přibiti na kříž, který nesli, a s ním postaveni na kraj cesty a ponecháni dlouhé a bolestivé smrti. Těla zůstala na křížích, aby je mohly oklovávat vrány a aby tu hnila. Cesta byla dlouhá léta lemována kostlivci stále přibívanými na křížích, což sloužilo jako velmi silné varování dalším potencionálním povstalcům“¹⁶

Být gladiátorem byl asi nejhorší trest této doby. Šance na přežití byla minimální a na propuštění ještě menší. Pokud byl bojovník dobrý, byl pro arénu nepostradatelný. Pokud byl naopak špatný, velmi brzy zemřel. Existuje jen málo případů, kdy dostal gladiátor svobodu.

2.2 Starověký Egypt

Otroctví ve starověkém Egyptě nemělo tak přísné podmínky jako ve starověkém Římě a Řecku. Otroci měli skoro stejné podmínky jako sluhové. Rozdíl byl v tom, že sluha pracoval na smlouvanou dobu a za mzdu. Oproti tomu otrok, pokud nebyl z otroctví propuštěn, byl otrokem na doživotí. Otrok se ovšem mohl stát svobodným, pokud uzavřel sňatek se svobodným sluhou, jejich děti pak také byli svobodní. Sluhové se mohli stát otroky, pokud prodali sami sebe do otroctví. K tomu často docházelo, pro nuzné podmínky, ve kterých jako svobodní žili. Otroci směli mít i nashromážděný majetek, který mohli odkázat, a dokonce mohli mít i své vlastní otroky.

Je tedy jasně vidět, že otroci ve starověkém Egyptě na tom byli životně o mnoho lépe než ve starověkém Řecku a Římě, kdy otrok nesměl nic vlastnit a byl klidně zabit jen pro zábavu.

2.3 Otroci ve starém Izraeli

Úplně jiné podmínky pak byli nastaveny pro otroky ve staré Izraeli. Tam měli otroci svá práva. Izraelský lid ctil lidský život a s otrokem se nezacházelo jako s věcí. Měl svá práva a nesměl být na rozdíl od jiných kultur, beztrestně zabit či týrán. Oproti starověkému Egyptu, kde otrok nebyl v tak strašném postavení jako ve starověkém Řecku či Římě, mohl uprchlý otrok najít azyl a domov bez obav, že bude navrácen

---

¹⁶ Callery, S. Starověký Řím Temné dějiny, Praha: Grada, 2011 ISBN 978-80-247-3788-1, str. 11

svému pánovi a potrestán. V knize Exodus pak nalezneme, jaká práva a povinnosti měl otrok. Mezi jeho práva kupříkladu patřila volná sobota, či právo otrokyň prodaných jako nevěsty, právo izraelských otroku a mnoho dalších.

Je vidět, jak mnohé kultury měly odlišný pohled na lidský život. Zatímco ve starověkém Římě neznamenal téměř nic, v Egyptě se se otrokem zacházelo lépe a v Izraeli dokonce platil za člověka s vlastními právy. Když se podíváme do dnešní doby, není tomu jinak. Některé státy před novodobým otroctvím zavírají oči, lidi v západních státech Evropy by mnohdy ani nenapadlo, že něco takového může ještě existovat. Oproti tomu stojí třeba Afrika, kde i nadále je největší počet obětí obchodu s lidmi a je na denním pořádku. Lidé o něm vědí, ale většinou jsou to primitivní občané, žijící v nuzných podmínkách, kteří ani nevědí, na koho se obrátit o pomoc.

2.4 Otroci od 18. století po současnost

Nyní přeskočme ze starověku, který nám měl demonstrovat, jak dlouho již institut otroctví známe, o kolik se lidé za tisíce let změnili ve svém myšlení, kam se jako lidstvo posouváme a zaměříme se na posledních tři sta let naší historie.

I ve 20. století ve světě stále přetrvávalo otroctví, a to i přes zákazy a úmluvy, které byly přijímány v mezinárodním měřítku. Drtivá většina Evropských zemí zakázala otroctví již v 18. - 19. století. Tehdy ještě nebyla Evropská unie, či organizace jako OSN, UNICEF ad., takže dodržování nebylo tak přísně, a tedy velmi často bylo toto nově vyhlášené právo porušováno. Jeden z hlavních aspektů byl ten, že lidé špatně tuto změnu snášeli. Nevěděli kde najednou získat peníze na placení nových zaměstnanců? Sami otroci pak najednou nevěděli, kam mají jít, co mají dělat, pokud nechtěli zůstat na dosavadním místě, ať už důvodu předešlého špatného zacházení jejich pána, či radostí z nově nabyté svobody. V Americe či Afrických státech byl tento problém stejný.

2.5 Amerika

Amerika dlouhou dobu silně rasisticky týrala černé obyvatelstvo, které si jako otroky nechávali dovážet téměř sto let. Trvalo desítky let, než černí obyvatelé začali být vnímání, jako rovnocenní bílým a ani v dnešní době není rasismus mezi bílými a černými lidmi zcela potlačen.

„Obtížnost překonávání staletých přežitků dokládá mimo jiné fakt, že otroctví dlouho přetrvávalo i po přijetí moderních právních norem. Například v USA, kde byla formulována první psaná demokratická ústava na světě již v květnu 1787, zrušili instituci otroctví až třináctým dodatkem ústavy v roce 1865. I poté však měli „propuštěnci“ k rovnosti hodně daleko. U mnohých bělochů převládá rasismus, který hlásal, že „černoši, zbavení omezujících podmínek otroctví, tíhnou zpět k bestialitě“ a v důsledku toho je čekala řada dalších diskriminačních opatření.“¹⁷

Sever a jih Ameriky se od sebe velice lišili. Zatímco jih byl více zaměřený na zemědělství a byl tak méně pokrokový, sever byl spíše průmyslovou oblastí, která se postupně rozvíjela. S těmito odlišnostmi byl i jiný pohled na otroctví. Například Vermont byl prvním Americkým územím, na které bylo zrušeno otroctví i u černého obyvatelstva. *„Ačkoliv se počátek Spojených států oficiálně datuje 4. červencem 1776 (vyhlášení Deklarace nezávislosti) mnoho státních útvarů Severní Ameriky se do tzv. Unie ještě nepočítalo. Naopak, vznikaly státy samostatné.*

Tak byla přijata 8. července 1777 Ústava a vyhlášena Republika Vermont na východní hranici dnešních USA s Kanadou. Šlo o první psanou ústavou Severní Ameriky, která zakazovala otroctví – o téměř 90 let dřív, než 13. dodatek federální Ústavy USA.“¹⁸

„Nejdůležitějším argumentem při obhajobě otroctví byla teorie o vrozené méněcennosti černochů. Otrokářství bylo prostě pro Jižany výnosné a bílí lidé se báli konkurence osvobozených černochů. Otrok byl podle pseudovědeckých teorií něco jako gorila a měl nanejvýš jen tři pětiny duše plnohodnotného člověka“.¹⁹ Otroci tedy často utíkali a snažili se dostat na severní území Ameriky, kde na ně ovšem bylo nahlíženo jako na méněcenné.

---

¹⁷ PhDr. Mrázek, F., Otrokářství: smutná kapitola moderní lidské civilizace [online], 19. 11. 2010, [cit 2018-10-27], Dostupné z: <https://21stoleti.cz/2010/11/19/otrokarstvi-smutna-kapitola-moderni-lidske-civilizace/>

¹⁸ TN CZ, Otrokářství v USA: temná stránka země [online], 8. 7. 2009 [cit. 2018-10-27], Dostupné z: <http://tn.nova.cz/clanek/magazin/historie/kalendarium/otrokarstvi-v-usa-temna-stranka-historie.html>

¹⁹ TN CZ, Otrokářství v USA: temná stránka země [online], 8. 7. 2009 [cit. 2018-10-27], Dostupné z: <http://tn.nova.cz/clanek/magazin/historie/kalendarium/otrokarstvi-v-usa-temna-stranka-historie.html>

„Po skončení Mexické války v roce 1848 získala Unie rozsáhlá teritoria. Otázka byla, zda nová území budou otrokářská či svobodná.

V roce 1850 byl schválen kompromis: Kalifornie byla přijata mezi svobodné státy Unie. A stanoveno, které státy budou otrokářské a které ne. Proto došlo k schválení zákona o uprchlých otrocích, který nahrával především bílým lovcům otroků, kteří dostávali 10 dolarů za každého uprchlíka předaného úřadům, ten pak byl potrestán a vrácen majiteli.“²⁰

Největší nadějí se pro černé otroky stal Abraham Lincoln, věřil, že otroctví je špatné. Když se 6. listopadu 1860 stal prezidentem Spojených států, bylo to signálem pro jih k zahájení bojů. Unie se pomalu začala rozpadat a na jaře roku 1861 začala občanská válka – Válka severu proti jihu. V září 1862 pak Lincoln na schůzi vlády oznámil, že od dalšího roku, dá všem černochům svobodu. Ti se do bojů za jejich svobodu též zapojili, jako válečníci a ženy jako ošetřovatelky raněných. V prosinci roku 1865 byl přijat 13. dodatek a otroctví oficiálně zrušeno. Tohoto triumfu se bohužel již Lincoln nedožil. Byl zabit 14. dubna 1865 při atentátu ve státní opeře.

„Lidé černé pleti sice získali formální svobodu, s tvrdou diskriminací se ale potýkali ještě nejméně dalších sto let. Ještě v padesátých letech 20. století pro bílé a černé existovaly oddělené školy, nemocnice, restaurace. Černí měli vyhrazená místa ve veřejné dopravě“²¹

2.6 Gulagy

Jednou z novodobých forem otroctví byly bezpochyby gulagy, které se vydávali, za pracovními tábory. Za jakých podmínek se tam ale žilo? A co vlastně gulagy byly?

Gulag byl: *„dle Rady Lidových komisařů SSSR (rusky Совет народных комиссаров СССР) ze dne 7. dubna 1930 je „úkolem nápravně-pracovních táborů ochrana společnosti před sociálně zvláště nebezpečnými zločinci prostřednictvím*

---

²⁰ TN CZ, Otrokářství v USA: temná stránka země [online], 8. 7. 2009 [cit. 2018-10-27], Dostupné z: <http://tn.nova.cz/clanek/magazin/historie/kalendarium/otrokarstvi-v-usa-temna-stranka-historie.html>

²¹ Tentýž zdroj jako u 19

jejich izolace spojené se společensky prospěšnou prací“²² ve skutečnost to byly pracovní tábory pro nepohodlné svědky, politiky, odpůrce sovětského svazu, pachatele kriminálních činů a mentálně postižené lidi. Mnohdy byli lidé donuceni podepsat přiznání své viny a poslání do gulagů násilím. Někteří nevěděli, ani za co vlastně potrestáni jsou a co je čeká. V gulagu pak žili v opravdu nelidských podmínkách. Byli nuceni pracovat několik hodin denně, za minimální přísun jídla a pitné vody, bez nároku na mzdu. Ubytovny byly přečpané a hygiena rozhodně nebyla na základní lidské úrovni.

Gulagy se začaly zřizovat od roku 1918 F. A. Leninem na počátku Sovětského svazu a byly nadále rozšiřovány za J. Stalina. Odhaduje se, že za historii SSSR vzniklo na 476 táborových komplexů. Lidé v gulagu byli využíváni na tu nejtěžší práci, jako byly stavby mostů, kanálů, nebo například těžba surovin. Existovali i ženské tábory kde byly ženy se svými dětmi, které jim byly ve věku 2 let odebrány a tábory pro mladistvé od 10 do 18 let.²³

Některým z těchto táborů se říkalo tábory smrti. Nebylo výjimkou, že velitel zastřelil některého z „vězňů“ a nemusel se nikomu zpovídat. Lidský život zde nic neznamenal. Lidé zde umírali hlady, v důsledků nemocí vyvolaných nedostatečnou hygienou, na odepření lékařské péče při závažných zranění nebo dokonce na umrznutí. V některých táborech se pracovalo neskutečných šestnáct hodin, a to za minimálního přísunu potravin. Mnohdy tuto práci vykonávali úředníci, kteří nikdy nepracovali manuálně a za svou nešikovnost byli trestáni. Dozorci si s vězni mohli prakticky nakládat, jak chtěli, jen nesměla klesnout produkce práce.

Gulagy pro občany cizích národností měly lepší podmínky. Již po druhé světové válce zde byli deportováni Poláci, Ukrajinci, Bělorusové, kteří po válce skončili na území SSSR. Nejvíce odvečených zajatců bylo z Maďarska, odhaduje se, že zde skončilo na 300 000 Maďarů, z toho jen polovina se navrátila do své vlasti.

Oficiálně byly Gulagy zrušeny v lednu 1960, ale pod jiným názvem a na jiných místech sloužily svému účelu až do konce komunistického režimu.

---

²² Definice z Wikipedie.cz

²³ Zvěřina, P. Gulag [online]. Copyright © 1999–2018 [par. 2018-10-28]. Dostupné z: <http://www.totalita.cz/vysvetlivky/gulag.php>

Ani území Československa se nevyhlo v dobách komunismu pracovním táborům. Komunistickým režimem zřízené nápravné pracovní tábory a tábory nucených prací, představovali v podstatě novodobé otrokářské instituce, v nichž byli drženi tzv. politicky nespolehlivý občané, členové nekomunistických stran, šlechtici či hrdinové západního odboje.

2.7 Pracovní tábory na území Československa

Nejnámější pracovní tábor byl zřízen v Jáchymově. Další tábory byly zřízeny ve Slavkově a Příbrami. Jednalo se o uranové tábory. Již název nám napoví, že se jednalo o tábory, kde život nemohl být kvalitní a dlouhý.

„Tato místa se nacházela především v severních Čechách, co se Příbramska týče tak ve středních Čechách. Podmínky zde byly velmi kruté. Vězni pracovali v uranových dolech, ve kterých byli vystaveni nebezpečnému záření, práce byla těžká a hrozilo při ní nebezpečí úrazu, stravování bylo nedostačující. Vězňům navíc komplikovaly život přírodní podmínky, neboť v zimě v některých táborech klesala teplota hluboko pod bod mrazu. V roce 1953 se zde nacházelo okolo 15 000 vězňů, což je skoro polovina z celého počtu vězňů v tehdejší Československu.“²⁴

Tábory nucených prací byly uvedeny v zákoně „247/48 Sb.“²⁵ Dle tohoto zákona nemusel být spáchán žádný trestný čin, stačilo již pouhé podezření, že daná osoba tento trestný čin spáchá. Při podezření na trestný čin tedy mohl člověk strávit 3 měsíce nebo dokonce 2 roky v těchto táborech. Přestože pak byla prokázána jeho nevina, v jeho rejstříku se objevilo, že v daném pracovním táboře pobýval.

---

²⁴ Nebrat s.r.o., Vězení a pracovní tábory v Československu, [online]. © 2008–2018, [cit. 2018-10-28]. Dostupné z: <http://www.politictivezni.cz/vezeni-a-pracovni-tabory-v-ceskoslovensku.html>

²⁵ Zákon č. 247/48 Sb., ze dne 25. října 1948 O táborech nucené práce, In: Sbírka zákonů republiky Československé, 1948, Dostupné z: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/zakon-247-48-sb-o-taborech-nucene-prace-25-10-1948/>

„Ukázka ze zákona 247/48 Sb.:

§ 1

1) Aby osoby uvedené v § 2 mohly býti vychovány k práci jako občanské povinnosti a aby mohlo býti využito jejich pracovních schopností k prospěchu celku (§ 32 ústavy), zřizují se tábory nucené práce (v dalším jen "tábory").

2) Tábory zřizuje a spravuje ministerstvo vnitra, které může podle potřeby tuto působnost přenést na krajské národní výbory.

3) pracovních sil zařazených do táborů (§ 2) bude použito pro výkon prací podnikaných státem, národními podniky a svazky lidové správy ke splnění jednotného hospodářského plánu.

§ 2

(1) Do táborů budou zařazeny

a) osoby, které jsou starší 18 let, nepřekročily 60. rok věku a jsou tělesně a duševně způsobilé, ale práci se vyhýbají nebo ohrožují výstavbu lidově demokratického zřízení nebo hospodářský život, zvláště veřejné zásobování, a osoby, které jim to umožňují,

b) osoby právoplatně odsouzené pro některý z činů uvedených v zákonu ze dne 6. října 1948, č. 231 Sb. , na ochranu lidově demokratické republiky, zákonu ze dne 13. února 1947, č. 15 Sb. , o stíhání černého obchodu a podobných pletich, zákonu ze dne 13. února 1947, č. 27 Sb. , o trestní ochraně provádění dvouletého hospodářského plánu, nebo zákonu ze dne 18. července 1946, č.165 Sb. , o trestní ochraně národních podniků, znárodněných podniků a podniků pod národní správou.

(2) U správních přestupků, u nichž při uložení trestu na svobodě podle dosavadních

*zákonů mohlo být vysloveno, že trest na svobodě delší tři měsíců má být odpykán v domucovací pracovně, bude tento trest vykonán v táboře.*²⁶

*„Zvláštním táborem byl tábor zvaný „L“, někdy přezdívaný jako „Likvidační.“ Byl to malý tábor, který prakticky tvořily jen čtyři baráky. V jednom z nich bylo umístěno velitelství, v druhém kuchyně a táborová marodka. Vězni obývali dva baráky. Do tohoto prostředí byli posíláni vězni klasifikovaní jako nepolepšitelní a nejnebezpečnější. Nacházela se zde nakonec největší inteligence z celého Československa – od biskupů, kněží po důstojníky, profesory teologie a středoškolské profesory. V tomto táboře se nacházela tzv. věž smrti, ve které se drtila čistá uranová ruda. Vězni zde pracovali bez jakýchkoli ochranných prostředků a byli stále vystaveni radioaktivnímu záření jak v práci, tak i v ubytovnách, které byly postaveny nedaleko této věže.*²⁷

Tábory byly vedené jako nápravné. Především pro lidi, kteří nechtěli pracovat, nesouhlasili se znárodněním či poslouchali cizí rozhlas apod. Podmínky v táborech se ovšem vymykaly zachování základních lidských práv. Demokracie prakticky vůbec neexistovala, lidé byli trestáni za poslouchání rádia. Pokud neposlouchali stranou povolené stanice a naladili si kupříkladu populární zahraniční skupinu, byli zavřeni. Podmínky v táborech pak byly otřesné, chyběla zde dostatečná hygiena, ošacení, a především pracovní pomůcky, které při práci s uranem byly nezbytné.

V historii bylo otroctví normální a legální. Nikdo se nad ním nepozastavoval. Tisíce let tento institut fungoval. Od 18. století, kdy se začala objevovat omezení, zákazy a tvořit se legislativa pro zrušení otroctví, tento institut začal vzkvétat ve stínech. Na světě je spousta organizovaných skupin, které obchodují s dětmi, ženami ale i muži. Dokonce celé národy vykořisťují nepohodlné svědky, politické buřiče ad. Jaký význam tedy má veškerá legislativa, týkající se tohoto problému? Nejdříve je potřeba si uvědomit jaké mezinárodní a vnitrostátní zákony vlastně známe.

---

²⁶ Zákon č. 247/48 Sb., ze dne 25. října 1948 O táborech nucené práce, In: Sbírka zákonů republiky Československé, 1948, Dostupné z: <http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/zakon-247-48-sb-o-taborech-nucene-prace-25-10-1948/>

²⁷ Nebrat s.r.o., Rozhovor s Hubertem Procházkou, [online] © 2008–2018, [cit. 2018-10-28], Dostupné z: <http://www.politictivezni.cz/rozhovor-s-hubertem-prochazkou.html>

3 Mezinárodní a vnitrostátní legislativa pro obchod s lidmi

3.1 Vnitrostátní legislativa

Zákon o obchodování s lidmi, jak jsem již napsala na začátku, je v našem legislativním systému zakotven v trestním zákoníku „40/2009 Sb. § 168 a následující.“²⁸ Dalšími vnitrostátními dokumenty jsou dokumenty ministerstva vnitra jako: Národní strategie boje proti obchodování s lidmi v ČR pro období 2016-2019, Zpráva o stavu obchodování s lidmi v ČR za rok 2017. Dále ministerstvo vnitra vydalo příručky a doporučení: Obchodování s lidmi – příručka pro pomoc obětem. Poslední dokumenty vydané ministerstvem vnitra jsou tyto stanoviska: Stanovisko odboru bezpečnostní politiky a prevence kriminality k otázce aplikace skutkové podstaty trestného činu obchodování s lidmi (§168) v případech uzavírání nucených a podvodných sňatků, společné stanovisko k výkladu pojmů, souvisejících s pracovním vykořisťováním. Do legislativy ČR, které se týká obchodu s lidmi, dále můžeme zařadit zákon č. 45/2013 Sb. O oběti trestné činnosti a zákon č. 141/1961 Sb. Trestní řád, který upravuje průběh trestného řízení.

Ministerstvo vnitra zajišťuje i preventivní aktivity pro potlačování boje obchodu s lidmi. Jsou jimi především kampaně a návrhy vzdělávacích programů, které mají dělat osvětu na toto téma. Mezi tyto aktivity patří: Kampaň proti obchodu s lidmi zaměřená na zákazníky prostituce v České republice, prevence obchodu s lidmi: přednášky na středních školách – Závěrečná práce IOM Praha ministerstvu vnitra České republiky, pilotní kampaň proti obchodu s lidmi zaměřená na zákazníky prostituce – závěrečná zpráva, návrh vzdělávacího programu cyklu seminářů „obchod s lidmi“.²⁹

V České republice jsou také lidskoprávní instituce zabývající se lidskými právy, jsou jimi: Rady vlády pro lidská práva, Rada vlády pro národnostní menšiny, Rada vlády pro nestátní neziskové organizace, Rada vlády pro romské menšiny, Veřejný ochránce práv (Ombudsman), Vládní výbor pro zdravotně postižené občany.³⁰

---

²⁸ Trestní zákoník

²⁹ Všechny zmíněné dokumenty jsou k nalezení na stránkách ministerstva vnitra, Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/obchod-s-lidmi-dokumenty-924305.aspx>

³⁰ Výčet těchto institucí se nachází na stránkách centra pro lidská práva, Dostupné z: <http://www.centrumlidskaprava.cz/vyzkum/lidskopravni-organizace-v-cr/lidskopravni-organizace-v-ceske-republice>

Dalšími institucemi, které se zabývají lidskými právy jsou ty nestátní. Nejvýznamnější z nich Strada, o.p.s., která vydává i odborné publikace na dané téma, IOM mezinárodní organizace pro migraci. Organizace zabývající se lidským právům komplexně jsou například Amnesty International, Člověk v tísni, Liga lidských práv a další. Dále jsou organizace specializující se na práva žen, které podporují rovné příležitosti, specializující se na dětská práva (Dětské krizové centrum), specializující se na práva menšin (IQ Roma servis), specializující se na práva migrantů a uprchlíků, (Most pro lidská práva, Multikulturní centrum Praha, specializující se na problematiku obchodu s lidmi (ta je pro nás nejdůležitější – La Strada).³¹

La Strada je organizace, která se zabývá lidskými právy, a to především obchodem s lidmi. Jejím cílem je zamezit a minimalizovat výsledky obchodu s lidmi. Hlavními prioritami jsou tři hlavní body. Prvním bodem je ovlivňování medií, aby o daném tématu psali, a tak rozšiřovali osvětu. Čím více se o tématu hovoří a medializuje se, tím více se o něj zajímá veřejnost a je tedy aktuálním tématem. Druhým bodem je informovat o možných nebezpečích obchodování s lidmi a jejich vykořisťování. Třetím bodem je poskytovat podporu a pomoc lidem postiženým obchodem.

K dosažení těchto cílů vyvinula společnost La Strada multidisciplinární přístupový program sestávající ze tří kampaní. První kampaní je prosazení tohoto tématu jako pevného bodu k projednání vládě a jejich opatření na toto téma vydaná, následně sledovat. Dále chtějí rozšířit podvědomí veřejnosti a prosazovat veřejné diskuze. Druhou kampaní je zaměření se na vzdělání osob, které se s lidmi postižené ochodem setkají, aby věděli, jak pomoci a reagovat na tuto situaci co nejlépe a s lidským přístupem. Umožnit lidem, kteří se osobně potýkali s ochodem se svou vlastní osobou, aby se sami rozhodli, co se svým životem dále. Poskytují jim informace a varianty pro další život. Třetí a poslední kampaní je kampaň sociální pomoci. Ta poskytuje možnost postiženým lidem znovu nabýt svobodu a kontrolu nad jejich životem. Svou činností se také snaží přispět k účinnému trestnému stíhání obchodníků s lidmi.³²

---

³¹ Výčet nevládních organizací bojujících za lidská práva se nachází na stránkách pro lidská práva, Dostupné z: <http://www.centrumlidskaprava.cz/vyzkum/lidskopravni-organizace-v-cr/lidskopravni-organizace-v-ceske-republice>

³² La Strada, O nás, © 2015 LaStrada Česká republika, Dostupné z: <http://www.strada.cz/en/about-us>

La Strada České republiky patří do mezinárodní skupiny La Strada International. U nás byla založena v roce 1995.

3.2 Mezinárodní legislativa

„Na poli mezinárodní legislativy jsou nejvýznamnější tyto úmluvy:

- *Úmluva o právním postavení uprchlíků 1951*
- *Mezinárodní úmluva o odstranění všech forem rasové diskriminace 1966*
- *Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen 1979*
- *Úmluva o zákazu mučení a jiného nelidského a ponižujícího zacházení a trestání 1984*
- *Úmluva o právech dítěte 1989*
- *Mezinárodní úmluva o ochraně práv všech migrujících pracovníků a jejich rodinných příslušníků 1990*
- *Úmluva o právech osob se zdravotním postižením 2006*
- *Mezinárodní úmluva na ochranu všech osob před nuceným zmizením 2006*

Všechny výše zmíněné úmluvy jsou uznávány v celosvětovém měřítku (celosvětová působnost).

Další úmluvy byly pak přijímány jako regionální. V Evropě to byla Evropská úmluva o lidských právech, v Americe – Americká úmluva o lidských právech a v Africe pak Africká charta lidských práv a práv národů.³³

Do 20. století se právo na ochranu lidských práv rozvíjelo jen v rámci jednotlivých regionů a států, od začátku 20. století pak začali vznikat organizace, které vytvářeli mezinárodní úmluvy a mají zajistit dodržování těchto práv, což bývá velice složité. Přesto existují alespoň na regionální úrovni instituce, které se dbají, aby lidská práva byla dodržována. V Evropě se jedná o Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku a mezinárodní tribunál v Haagu, v Americe Meziamerický soud pro lidská práva a v Africe pak Africký soud pro lidská práva.

---

³³ Výše zmíněné organizace jsou dostupné na stránkách lidská práva, Dostupné z: <http://www.lidskaprava.cz/student/uvod-do-lidskych-prav/clanky/mezinarodni-umluvvy-olidskych-pravech>

Významnou roli hraje OSN – Organizace spojených národů, která vznikla v roce 1945. Tato organizace čítá 193 členů a zaměřuje se na mezinárodní mír, bezpečnost a spolupráci. Byla založena na základě Charty OSN padesáti zeměmi, a to včetně tehdejšího Československa. Sídlo organizace je v New Yorku. Hlavními orgány jsou pak Rada bezpečnosti a Valné shromáždění. Dalšími orgány jsou pak Ekonomická a sociální rada, sekretariát, Mezinárodní soudní dvůr a Poručenská rada. Pro mou práci bude nejdůležitější Úřad pro drogy a kriminalitu, který zaštiťuje i obchod s lidmi (UNOCD).

UNOCD se jako jediný subjekt OSN zaměřuje na obchodování s lidmi. Zaměřuje se na trestání spravedlnost obchodu s lidmi a pašování migrantů. Jejich práce je podložena Úmluvou Organizace spojených národů o nadnárodním organizovaném zločinu a jejími protokoly o obchodování s lidmi a migranty pašování. Tato úmluva je hlavním mezinárodním nástrojem v boji proti nadnárodnímu organizovanému zločinu. Je též známá pod názvem Palermský protokol – protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zvláště se ženami a dětmi. Úmluva se skládá z dalších dvou protokolů, ale ty nejsou pro tuto práci zásadní. V Palermském protokolu pak nalezneme první mezinárodně uznanou definici pro obchod s lidmi.

Palermský protokol má i své vady. Jedním z nich je nedostatečná definice některých pojmů, jako jsou nátlak, vykořisťování a nevolnictví. Dále zde není dán zřetel na specifické způsoby obchodu s lidmi v jednotlivých kontinentech. Mnohdy je mu také vytýkáno, že je zaměřen především na potlačení kriminality v obchodu s lidmi a není zaměřen více na ochranu oběti.

Není zde ani specifikováno jaká ochrana by měla být poskytnuta oběti a jaká práva má, to vše je ponecháno na konkrétním státu, protokol nic negarantuje. Ochrana obětí tu není dokonce specifikována ani jako povinnost daných států. Důvodem tvůrců bylo, že by se mohl tento protokol zdát být příliš složitý pro dané státy a ty by ho mohli odmítnout podepsat. Podle článku 4 Palermského protokolu musí za obchodem s lidmi

stát organizovaná skupina. Mnohdy ale za tímto trestným činem stojí sama rodina oběti, nebo se jedná o tradiční zvyky.³⁴

Oběti zde nejsou ani plně chráněni před tresty za činnost, ke které jsou nuceni. Mohou být kdykoliv vyhoštěni a navraceni do země původu, ze které se mnohdy třeba sami chtěli dostat za lepším životem.

UNOCD a Evropská unie společně s IOM³⁵ a UNICEF³⁶ zahájili čtyřleté globální akce, které jsou zaměřeny na obchodování s lidmi a migraci. Tyto akce mají být zaměřeny na předcházení těchto dvou výše zmíněných problémů. Tato akce probíhá již od roku 2015. „Projekt se v současné době realizuje v Bělorusku, Brazílii, Kolumbii, Egyptě, Kyrgyzské republice, Laos PDR, Mali, Maroku, Nepálu, Nigeru, Pákistánu, Jižní Africe a na Ukrajině.“³⁷

OSN se mimo jiné monitoruje dodržování lidských práv ve všech členských zemích. Rada pro lidská práva, pokud zaznamená porušování lidských práv, navrhne Valnému shromáždění, aby bylo pozastaveno právo a výsady státu, kde jsou tyto práva hrubě a pravidelně porušována. Toto opatření pak musí schválit nejméně dvouřetinová většina.

Dále má nezávislé experty, kteří jezdí do příslušných států, vyslychají vězně a oběti obchodu s lidmi a tím nashromáždí potřebná fakta. V současné době jich má OSN již přes třicet. Pracují vždy maximálně na 30 let. Pracovní skupiny, které vyšetřují svévolné věznění a mediálně potom tyto případy zveřejní. V neposlední řadě potom má za úkol pořádat mezinárodní konference na téma lidská práva, kterými motivují vlády, aby se zasazovali o dodržení těchto práv.³⁸

---

³⁴ Babická, K. Obchodování s lidmi z pohledu mezinárodního práva a jeho implementace do českého právního řádu, [online], 23.10.2008 [par. 2018-11-04], Dostupné z: www.migraceonline.cz

³⁵ Zkratka pro Mezinárodní organizaci pro migraci

³⁶ Zkratka pro Dětský fond OSN

³⁷ UNOCD, Přehled, [online], © 2018, [cit 2018-11-04]. Dostupné z: <http://www.unodc.org/unodc/en/human-trafficking/glo-act/overview.html>

³⁸ OSN, Vše o OSN: Ochrana lidských práv, 1. vydání, Praha: Informační centrum OSN, 2014. ISBN 978-80-86348-30-8, Dostupné také z: <http://www.osn.cz/wp-content/uploads/2014/12/vse-o-osn-lidska-prava.pdf>, str.7

U nás byla pobočka pro OSN založena již v roce 1947 mezi prvními na světě. Mimo UNIC³⁹ zde má kancelář agentura OSN pro uprchlíky, Světová zdravotnická organizace (WHO) a Český výbor pro UNICEF.

---

³⁹ Zkratka pro informační centrum OSN v ČR

4 Novodobé otroctví

Je těžko představitelné, že v 21. století ještě stále vzkvétá obchod s lidmi. Dokonce je nejvíce rozšířen, a to do všech koutů světa. Nahrává tomu i fakt, že nikdy v historii nebylo tolik obyvatel. Nicméně také nikdy nebylo tolik mezinárodní úmluv a legislativy, která by tuto činnost zakazovala.

Podle zprávy EU o obchodování s lidmi v období od roku 2010 až 2014, kdy sběrem dat došli k podrobnějším výsledkům o obchodu s lidmi v rámci Evropské unie, vznikla statistika obětí a obchodníků s lidmi. Je to jediný statisticky zpracovaný dokument v rámci EU, která čerpá z více údajů než kdy dříve, nicméně stále se musí pracovat na dalších aspektech zkoumání. Tento dokument bere v potaz jen lidi, kteří spolupracují s vnitrostátními orgány a jinými subjekty. Není tedy podchycen celý problém obchodu s lidmi.⁴⁰ Nicméně statistika udává tyto údaje:

„Oběti

- 1. Ve 28 členských státech EU bylo v letech 2010–2012 zjištěno 30 146 obětí. Orgánům členských států se stále úspěšněji daří oběti identifikovat a navazovat s nimi kontakt;*
- 2. 80 % zjištěných obětí byly ženy,*
- 3. 16 % zjištěných obětí byly děti,*
- 4. více než 1 000 dětí bylo předmětem obchodu za účelem sexuálního vykořisťování,*
- 5. 69 % zjištěných obětí bylo předmětem obchodu za účelem sexuálního vykořisťování,*
- 6. 95 % zjištěných obětí sexuálního vykořisťování byly ženy,*
- 7. 71 % zjištěných obětí pracovního vykořisťování byli muži,*

---

⁴⁰ Generální ředitelství pro vnitřní věci, Zpráva o obchodování s lidmi 2010–2014: potírání novodobého otroctví, Brusel 17. října 2014, [online]. Last update: 19-02-2018, [cit. 2018-12-15]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1164_cs.htm

8. 65 % zaznamenaných obětí byli občané EU.

Obchodníci s lidmi

1. V letech 2010 až 2012 nahlásily členské státy 8 551 trestních stíhání za obchodování s lidmi.
2. Z více než 70 % páchali tuto trestnou činnost muži. Číslo zahrnuje podezřelé a stíhané osoby i odsouzené pachatele.
3. Za poslední tři roky bylo v členských státech vydáno za obchodování s lidmi 3 786 usvědčujících rozsudků.⁴¹

Z uvedeného tedy vyplývá, že častějšími oběťmi jsou ženy a pachatelé naopak muži. Nejčastější formou vykořisťování pak je obchod se ženami, za účelem prostituce.

Nejvíce nám k tomu mají vždy co říci, buď sami překupníci, či lidé kteří se touto formou vykořisťování sami setkali. Jedna z nejvýraznějších osob, která se s otroctvím setkala a pak se zasazovala o ochranu práv lidí, byl Tom Lantos. Tom byl za 2. světové války vězněn v nacistickém táboře nucených prací. Osobně si tedy zažil, jaké to je být otrokem. Jeho budoucí práce tak měla jasný cíl, bojovat proti všem formám útlatku. Lantos působil v americkém kongresu jako senátor pro lidská práva. Po jeho smrti se Komise pro lidská práva přejmenovala na Komisi pro lidská práva Toma Lantose, jako poctu za jeho zásluhy v ochraně lidských práv. Prostřednictvím prosazování zákonů proti obchodu s lidmi bojoval až do své smrti. Byl jeden z mála lidí, kteří o této problematice hovořili zcela otevřeně.

Mnoho lidí, nemá o tomto problému v současné době vůbec žádné povědomí. Žijí si svůj život a nikoho ani nenapadne, že by někde, třeba dokonce u jejich sousedů, mohl probíhat nelegální obchod s lidskou bytostí. Média o tomto problému většinou mlčí. Tento fakt dokazuje i video, na které odkazují v poznámce pod čarou.⁴² Nikde se tak

---

⁴¹ Generální ředitelství pro vnitřní věci, Zpráva o obchodování s lidmi 2010–2014: potírání novodobého otroctví, Brusel 17. října 2014, [online]. Last update: 19-02-2018, [cit. 2018-12-15]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1164_cs.htm

⁴² <https://ed.ted.com/on/WfSVmnPR>

nemluví například o Haiti, Súdánu a mnoha dalších zemích, kde otroctví stále vzkvétá v horentním počtu. V tomto spatřuji největší chybu, celé této problematiky. Poslední léta slyšíme v médiích většinou jen o migraci, uprchlících a táborech pro tyto lidi stvořených u nás v Evropě. Celý svět se zabývá tímto tématem, protože je probírán každý den v médiích. Stalo se to jedním z nejvíce diskutovaných témat v restauracích, probíraných u piva, na rodinných sešlostech a v politických diskuzích. Přesto, že je to aktuální téma a musí se vyřešit, zatlačilo to nějaké další problémy moderního světa do pozadí. Stačilo by přitom medializovat pár příběhů, začít o tomto problému více hovořit v médiích a svět by obchod s lidmi začal brát jako vážnou hrozbu pro budoucí generace. Média mají v této digitální době velkou moc ovlivňovat lidské myšlení.

Podle Benjamina Skinnera neexistuje ani mezi aktivisty a politiky shoda, jak otroctví správně definovat. Někteří jsou toho názoru, že otrok je každá prostitutka, další tvrdí, že žádná jiná forma otroctví mimo právě tu s prostitutkami vlastně vůbec neexistuje. Tato definice pak podle něj nebere v potaz miliony mužů a žen, které podle všech faktů nejsou součástí sexuálního vykořisťování, ale jiné formy otroctví.⁴³

Jak jsem již zmínila, otroctví se nejvíce daří v rozvojových a velice chudých zemích. Vlivem chudoby je matka nucena předat své dítě jiné rodině v dobré víře, že se o něj postarají a dají mu domov. Realita ovšem bývá často jiná. Dítě pak slouží jako otrok na domácí práce či jako sexuální otrok. Těžko říci, zda tento fakt matka dítěte přehlédne, aby uživila sama sebe či další děti, které má, nebo vůbec netuší, že by se její dítě, které právě předala do péče jiné rodiny, mohlo ocitnout v takovémto postavení.

Jedna ze zemí, která je velice chudá a po zemětřesení a následné vlně tsunami, která celý ostrov poničila a utlumila tak i cestovní ruch je Haiti. Zde je velice snadné koupit si vlastního otroka. Obchoduje se tu většinou s malými chlapci a dívkami. Překupníci nabízejí své „zboží“ na ulici, klidně i za bílého dne. Stačí si jen domluvit schůzku.

4.1 Haiti

Neoficiální označení pro otroka na Haiti je „restavek“. Restavek je dítě, které bylo předáno do bohaté rodiny a slouží tu povětšinou jako otrok. Haiti 13. prosince 2000

---

⁴³ Skinner, B. Otroci současnosti: Svědectví o moderních otrokářích a jejich obětech, Praha: XYZ, 2011, ISBN: 978-80-7388-471-0

podepsala Palermský protokol, což je dokonce dříve než ČR a některé další vyspělejší státy.⁴⁴ V roce 1994 ratifikovalo úmluvu o právech dítěte. Otroctví zde bylo zrušeno dokonce již od roku 1791 a to po povstání otroků. Otroctví přesto dále převládá a předává se z generace na generaci, je svým způsobem velice zakořeněné. Přesto, komu toto vyčítat? Hait'anky jsou podle studií jedny z nejméně plodných žen na západní polokouli. Jen málo žen, má ale na ochranu v podobě antikoncepce, jiné ji odmítají. Muži kondomy nechtějí. Toto řešení by přitom pomohlo tisícovkám žen, přivést na svět dítě, o které nebudou schopny se starat. Jaký význam má pak v této zemi právo na ochranu dětí, když je stále porušováno, a to v nemalé míře. Lidé, kteří by tyto zákony měli ochraňovat, jen přivírají oči.

Rastavek dle zástupkyně OSN na Haiti nemá zajištěna svá základní práva. Nemůže si hrát a často nechodí ani do školy. Do takové situace je dostávají jejich vlastní rodiče, kteří je nemohou živit, tak je posílají do městských rodin a doufají, že se aspoň najedí a budou mít kde spát. Doufají, že se jim dostane vzdělání. Na Haiti existuje dětský útulek Maurice Sixto, který se alespoň snaží mírnit dopady na dětskou psychiku, dát jim minimální výuku a poskytnout citovou podporu, pokud se stanou otroky. Snaží se taky zmírnit tlak rodiny, ve které se nacházejí na ně samotné a na zátěž, kterou musí každá den vykonávat.⁴⁵

29. února 2004 kleslo HDP Haiti o 4%, zatímco populace vzrostla o 2,3%. Konflikt v Íránu navíc odvedl pozornost Ameriky od dětských otroků na Haiti a tam se díky prohlubující se krizi po převratu dostávalo do otroctví více dětí, než kdy dříve. Agentura US Aid sice financovala kampaně, které měly upozornit na tento problém, ale vynaložila toto úsilí na billboardy v zemi, kde málokdo umí číst a na spoty v rádiu, když ve většině země nešla elektřina.

OSN se k problému s otrokářstvím na Haiti vyjádřila stejně jako v jiných postižených zemích „vyjadřovala znepokojení“. Kolem otroctví se našlapovalo opatrně, ale explicitně tento pojem nikdo nepoužil. Podle Skinnera, který osobně cestoval do

---

⁴⁴ Seznam států, které podepsali Palermský protokol: <file:///C:/Users/Datart/Downloads/xviii-12-a.en.pdf>

⁴⁵ Černý, J. Ruské písně, chudoba na Haiti a dějiny i současnost evropské kultury, [online]. únor 2013 [par. 2018-11-24]. Dostupné z: <http://www.rozhlas.cz/cro6/internet/zprava/ruske-pisne-chudoba-na-haiti-a-dejiny-i-soucasnost-evropske-kultury--352069>

Haiti, byla haitská policie na ochranu mladistvých všem jen pro smích. Financuje ji UNICEF, ale počítač hlavního vyšetřovatele byl rozbitý, v budově stále vypadávala elektřina, pevná linka nefungovala a do mobilního telefonu došel kredit. I kdyby se nějaké dítě odhodlalo a zavolalo si pro pomoc, nedovolalo by se. Celá jednotka navíc disponovala jen jedním autem a neměli se, jak dostat do hlavního města. Sám vyšetřovatel pak přiznal, že má doma restaveky, ale prý je neznásilňuje.⁴⁶

Když se člověk podívá na tuto situaci, není divu, že přes všechny úmluvy světa, se obchod s lidmi stále rozmáhá. Organizace, které o daném problému vědí, ale našlapují kolem po špičkách a vláda, která nemá dostatečné zákony ani orgány na ochranu postižených, mluví za vše. Koupit dítě na Haiti není žádná velká věda, je to skoro stejně snadné jako koupit u nás auto. Vyberete si to nejlepší a nejdéletrvající.

Jelikož haitská vláda ani mezinárodní organizace, s tímto problémem nic zásadního nedělají, přetrvává tradice dětských otroků z generace na generaci. Není výjimkou, že dívky bývají znásilňovány a když otěhotní, jsou vyhnány. Nezbyde jim pak většinou nic jiného, než své děti dát stejným chlebovárcům, u kterých sami dříve byli, jen aby zajistili, že jejich dítě bude mít aspoň střechu nad hlavou a jídlo.⁴⁷

Ženy, které své děti dají, do lepších rodin jsou většinou ujištěny, že jejich dítě se bude mít dobře. Dostane najíst, bude chodit do školy a bude mít přístřeší. V drtivé většině případů tomu tak není. Děti školu nenavštěvují a většinou jsou tedy negramotní. Doma pracují klidně až 16 hodin denně, jako menší se starají o děti svých „nových rodičů“, které normálně chodí do školy a žijí normálním životem dítěte. Rastavek nezná nic jiného než práci, ani hrát s ostatními dětmi si nemůže. Dívky jsou v lepším případě rády za to, když nejsou znásilňovány. Většina dětských otroků dostává jen zbytky, ošacení po dětech z rodiny a přístřeší mají většinou v nějakém přístřešku nebo spí rovnou se zvěří. Svou původní rodinu pak již většinou nikdy nespatří.

Děti z Haiti jsou pašovány i do sousední Dominikánské republiky, kde pracují na plantážích. Haiti už sice nenabízí svoje děti veřejně, jako to dělal diktátor Baby Doc,

---

⁴⁶ Skinner, B. Otroci současnosti: Svědectví o moderních otrokářích a jejich obětech, Praha: XYZ, 2011, ISBN: 978-80-7388-471-0 str. 49-52

⁴⁷ Černý, J. Ruské písně, chudoba na Haiti a dějiny i současnost evropské kultury, [online]. únor 2013 [par. 2018-11-24]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/cro6/internet/_zprava/ruske-pisne-chudoba-na-haiti-a-dejiny-i-soucasnost-evropske-kultury--352069

velkým korporacím produkujícím cukr, ve velkém s hromadnou slevou. Přesto jsou stále tisíce dětí pašovány do Dominikánské republiky, kde slouží na plantážích, jako sexuální otroci a otroci v domácnostech.⁴⁸

Na rozdíl od otroků ze Súdánu a obětem obchodu s bílým masem v Evropě nemají Restavekové ve Washingtonu žádné zastání. Po většinu času Amerika a zbytek světa od Haiti odvrací pohled. Haiti se tak samo musí potýkat s tímto problémem, bez pomoci velkých států, které by mohly pomoci s prosazováním zákonů na ochranu dětí, zákazu otrokářského systému, nebo prosazením přísných trestů pro otrokáře. Nebo se snažit jen cíleně pomoci rodinám, které se stali obětí tohoto zvráceného systému.⁴⁹

4.2 Súdán

Další zemí, kde i v 21. století existovalo a pořád se rozmáhá otroctví je Súdán. Otroctví se nejvíce rozšířilo za občanské války, která trvala do roku 2005. Nejpostiženější oblastí Súdánu byla ta jihozápadní. Ta byla občanskou válkou, hladomorem a otrokářstvím nejvíce zasažena. Z jihu Súdánu byli unášeni tisíce obyvatel a prodáváni do otroctví otrokáři ze severu.

V roce 1994 byla Eibnerem ve spolupráci s Charlesem Jacobsem, založena americká aktivistická skupina bojující proti otrokářství v Súdánu. Po celé Americe probíhali sbírky na pomoc lidem postiženým otroctvím v Súdánu, což bylo pro novináře tučným soustem. Na rozdíl od Haiti, o kterém se vůbec nemluví, se Súdán dočkal publicity a díky tomu určité „pomoci“.

Proti těmto aktivitám zbrojilo OSN. Organizace tvrdila, že placení za otroky, spíše povzbuzuje otrokáře, než aby tyto sbírky a následné vykupování otroků doopravdy pomáhalo. V roce 1999 následně zakázali užívat slovo otrokářství v souvislosti s děním v Súdánu a o celé věci se začalo mluvit jako o „únosech“. OSN navíc nechtěla uznat suverenitu jihu, a tak napomoci ukončení války a tím i omezení obchodu s lidmi. Hlavními protagonisty celého problému se stala CSI⁵⁰, která se zasazovala o problém

---

⁴⁸ Skinner, B. Otroci současnosti: Svědectví o moderních otrokářích a jejich obětech, Praha: XYZ, 2011, ISBN: 978-80-7388-471-0 str. 71

⁴⁹ Skinner, B. Otroci současnosti: Svědectví o moderních otrokářích a jejich obětech, Praha: XYZ, 2011, ISBN: 978-80-7388-471-0 str. 71-72

⁵⁰ Zkratka pro Crime Scene Investigation – vyšetřování místa činu, jedna z amerických kriminálek

ukončení otroctví v jižním Súdánu. V 90. letech minulého století, byl počet otroků jen odhadován. Podle Anti-Slavery International se počet otroků pohyboval kolem 14 000, podle civilního komisaře z oblasti Aweil West byl odhad až 200 000 otroků. Až do okamžiku, než na scénu pronikl Danforth (zvláštní vyslanec v Súdánu) přitom súdánská vláda tvrdila, že počet otroků se rovná nule.⁵¹

Otroctví v Súdánu bylo postaveno mimo zákon již v roce 1924. Přesto o dalších skoro sto let je otroctví stále aktivní. Na rozdíl od Haiti tu nejde o tradici, ale otroctví se rozmáhalo pod vlivem občanských válek, které byly ukončeny až v roce 2011, kdy Jižní Súdán byl uznán jako samostatný stát.

Súdán je stále zemí, společně ještě s Mauretánií, kde i v dnešních dobách převládá rasově motivované otroctví. 97 % populace jsou totiž islamisté. Být křesťanem v této zemi tak znamená být pronásledován. V horším případě zabit, v tom „lepší“ se stát otrokem. Lidé, kteří utíkali z války poničeného jihu na sever, často nabízeli sami sebe, jen aby unikli před hrůzami a hladem. V roce 2005 kdy bylo podepsáno mezi SPLM⁵² a Chartúmem příměří, to pro jižany znamenalo, že se snad po několik letech budou moci vrátit do svých domovů.

Chartúm ovšem popíral, jakékoliv formy otroctví na jejich území, přestože svědectví lidí, kterým se povedlo utéct, bylo nepopíratelné. Vyšetřovatelé, kteří tvrdili, že otroctví stále vzkvétá, byli vyhoštěni ze země. Přestože občanská válka trvala desítky let, nebyli žádní zajatci, stali se z nich totiž otroci, nebo byli zabiti. Muži byli využíváni na těžkou práci, ženy jako sexuální otrokyně.

Po uzavření míru se Eibner zasazoval o prověření tehdejšími prezidentem Bushem, aby bylo ověřeno, zda se Chartúm doopravdy zasazuje o propouštění otroků. Místo odpovědi byl zdiskreditován. CSI se snažila tento problém medializovat, ale bez úspěchu. Podle institutu Rift Valley únosy otroků v roce 2002 účinně skončili. Mezinárodně nebyla nikdy vynaložena snaha o to, aby otrokářští nájezdníci byli souzeni za válečné zločiny. Nikdy nebyl potrestán žádný otrokář, ani majitel otroka. V Súdánu

---

⁵¹ Skinner, B. Otroci současnosti: Svědectví o moderních otrokářích a jejich obětech, Praha: XYZ, 2011, ISBN: 978-80-7388-471-0 str. 102 - 130

⁵² Zkratka pro Lidské osvobozené hnutí Súdánu – Sudan Peoples Liberation Movement

se tedy nic nezměnilo, po uzavření míru, už nikoho nezajímali lidé, kteří na severu stále žijí v zajetí.⁵³

V roce 1991 neznal trestní zákoník Súdánu otroctví jako trestný čin, a to i přestože ratifikovali úmluvu o otroctví.

4.3 Rumunsko

V Evropě je právě Rumunsko zemí, kde se nejvíce daří obchodu s bílým masem. Již v roce 2013 až 2014 Interpol varoval, že Rumunsko obchoduje s nejvíce nezletilými dívkami a chlapci v EU. Již při rozhodování, zda by Rumunsko vůbec mělo vstoupit do EU, byla jedna z námitek některých zemí, že Rumunsko obchoduje s bílým masem a využívá ženy jako otrokyně na sex. To odporovalo veškerým zásadám EU.

Každým rokem v této zemi přibývá minimálně 700 případů nového nelegálního obchodu s dívkami a chlapci. Skutečný stav ale může být horší. Spousta obětí se bojí vypovídat nebo se stydí, za to, k čemu byli nuceni. Agentura Reuters popsala příběh jedné devítileté holčičky, kterou otec poslal „pracovat“ do ulic. Trvalo 3 roky, než ji policie konečně odvedla z ulice a přinutila ji vypovídat proti svým rodičům, kteří byli následně potrestáni devíti lety vězení. Devět let za jeden zmařený život. Na Marii, jak se dívka jmenovala, se vesměs střídali zejména postarší muži. Co to muselo být za lidi a jakou úchylkou museli trpět, asi není nutno rozvádět.

Není výjimkou, že lidé v Rumunsku si často půjčují peníze od lichvářů, a když nemají na zaplacení, dají k dispozici své vlastní děti. Ti pak musejí již v útlém věku prodávat své tělo a nenavštěvují také žádnou školu. Děti se bojí, že když budou vypovídat, jejich rodiče zemřou, když se jich policie tedy zeptá na to, kdo je jejich doprovod většinou odpoví, že příbuzný.

Místní sociální pracovníci vidí situaci tak, že když už se podaří některým dětem pomoci, není jim zajištěna následná péče. Končí potom v sirotčincích, kde jsou znovu vystaveni hrozbě sexuálního zneužívání. Jiné se zas vrátí ke svým rodinám, které je do

---

⁵³ Skinner, B. Otroci současnosti: Svědectví o moderních otrokářích a jejich obětech, Praha: XYZ, 2011, ISBN: 978-80-7388-471-0 str. 149-153

této situace sami dostali. Některé děti ze sirotčinců sami utečou a skončí zpět na ulici. Podle Charty se stává, že děti jsou gangy prodávány i přímo ze sirotčinců.

Rumunské vládě bylo v roce 2015 doporučeno, aby byly poskytnuty zvláštní finanční prostředky těm nevládním organizacím, které podporují oběti obchodu s lidmi, aby se vrátili do normálního života.⁵⁴

Benjamin Skinner osobně navštívil nevěstince a ve své knize popsal kolik stojí lidský život v Rumunsku. Osobně se setkal s člověkem, který si prodejem lidí vydělal přes milion dolarů. Jiný mu za jeho auto nabídl mladou dívku, sotva šestnáctiletou.

Nejvíce se obchoduje s dívkami z romské komunity. Romové jsou nejpočetnější etnickou menšinou v zemi. Tisíce dívek jsou pak nuceny prostituovat, aby uživilí své rodiny, protože jsou to nejchudší obyvatelé Rumunska. Již v minulých stoletích si Rumunské vládnoucí třídy drželi Romky jako své konkubíny.

Když Benjamin „šel koupit“ prostitutku (celou situaci nahrával na mikrofon, aby mohl následně podat svědectví), ocitl se v nehostinném prostředí. Vše bylo otlučené, zatuchlé a smrad plísně se linul po okolí. Překupníkem byl Rom, menší podsaditý člověk s agresivním výrazem. Hned mu bylo jasné, o co jde a bez nějakých formalit začal dohadovat cenu. Vylezla dívka, které mohlo být nanejvýš 16, na otázku kolik jí je, bylo odpovězeno, že 20. Benjamin tvrdil, že hledá něco dlouhodobějšího, Rom mu na to nabídl nanejvýš 14 dní. Po dalších diskuzích zvýšil na měsíc, a to za cenu tisíc dolarů. Benjamin navrhl, že dívku koupí, to prý není možné, svá děvčata jen pronajímá, jinak by prodělal.

Další dívku drželi nahoře, když ji chtěli vidět, dívka odmítla vyjít ven z pokoje, protože se bála, že bude zase bita. Byla ještě mladší než ta první. Navíc trpěla Downovým syndromem, líčidla se jí roztékala všude po obličeji, jak se jí narychlo a za jejich protestů snažili nalíčit. Dívka byla nabídnuta za dva tisíce na dva měsíce. S dívkou si prý může dělat co chce, hlavně když ji vrátí. Po takto nelidském a otřesném zacházení s lidskými bytostmi, kterými byly ještě malé dívky, byl Benjamin otřesen.

---

⁵⁴ Reuters, Prostitutkou v devíti. Rodiče nedokážou splácet dluhy, lichvářům dávají k dispozici své děti, [online]. 3.9.2016, [par. 2018-11-25]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/v-deviti-letech-na-ulici-poslal-ji-tam-vlastni-otec/r~260911b4704911e6851c002590604f2e/>

15. května 2006 rumunský ministr vnitra ve Štrasburgu ujišťoval evropský parlament, že hranice jsou přísně hlídané a obchodníci s lidmi masově zatýkáni.⁵⁵

Toto ujištění a úsilí bylo vynakládáno, před vstupem Rumunska do EU. Po vstupu do Evropské unie, snaha ochabovala více a více. V současnosti je Rumunsko zemí s nejvíce rozšířeným obchodem s bílým masem v EU. Jediné, co se změnilo pro chudé ženy nucené k prostituci, bylo to, že měly větší šanci zůstat otrokyněmi v Bukurešti, než být prodány do Londýna či Mnichova. K problémům v Rumunsku patří i fakt, že od roku 2014 je zde prostituce povolena a zcela legální, což nahrává obchodníkům s bílým masem.

Dle uvedeného je vidět, že se otroctví netýká jen kontinentů jako je Jižní Amerika a Afrika, kde by se kvůli chudobě regionů, dalo otroctví předpokládat. Tento problém se týká globálně celého světa. Zvýšené riziko se týká těch nejchudších států, států, kde jsou vnitrostátní boje, nestabilita jak politická, tak finanční. Ať je to vyspělá Evropa, nebo rozvojová Afrika všude otroctví přetrvává a v některých oblastech se mu velice daří. Global Slavery Index sběrem dat utvořil na mapě světa, odhadované počty otroků a zařadil země od označení A (země s nejnižším počtem otroků) až po D (země s nejvyšším počtem otroků) v závislosti na hodnocení vládní reakce. Na stránce je odhadovaný počet otroků po celém světě. Odkaz na stránku viz. poznámka pod čarou.⁵⁶

4.4 Neziskové organizace

Existují nezávislé organizace, které se snaží na tento problém poukazovat, bojovat za lidská práva a jejich dodržování. Jednou z nich je Human Rights Watch (HRW). Tato organizace se skládá z odborníků na lidská práva, jako jsou právníci, novináři, akademičtí pracovníci, nebo odborníci z různých zemí. Je nestátní a nezisková, aby nemohla být nařknuta z toho, že je podjatá. Také nepřijímá příspěvky, a to ani od velkých firem. Působí celostátně, jako organizace, která obhájí lidská práva efektivně. Ve spolupráci s místními organizacemi v dané zemi, využívají media, a především zjišťují přesné údaje. Setkávají se s takovými organizacemi, jako jsou OSN, vládami

---

⁵⁵ Skinner, B. Otroci současnosti: Svědectví o moderních otrokářích a jejich obětech, Praha: XYZ, 2011, ISBN: 978-80-7388-471-0 str. 170 - 210

⁵⁶ <https://www.globalslaveryindex.org/2018/data/maps/#prevalence>

různých zemí, s EU, Africkou unií a jinými finančními institucemi. Ročně vydá před 100 zpráv z 90 zemí. Přináší tak ucelený obraz o dění ve světě.⁵⁷

Human Right Watch se snaží tlačit na vlády silných zemí, aby využili svého vlivu a dokázali zamezit porušování lidských práv vyjednáváním s vládami jiných států. Obhajují svobodu slova v médiích, odsuzují sexuální diskriminaci, podporují svobodu náboženství a snaží se zrušit trest smrti. Řídí se zejména Všeobecnou deklarací lidských práv a práv z ní odvozených.

HRW se snaží nashromáždit co nejvíc dat o obětech a udržovat s nimi kontakt. Jejich příběh pak medializovat, nebo předložit dále. Zdokumentovali již řadu válečných zločinů a případů porušování humanitárního práva. Pomáhají spisovatelům, kteří jsou pronásledováni za svou práci, která poukazuje na porušování lidských práv.⁵⁸

Druhou neziskovou organizací bojující za lidská práva je Amnesty International. Ta byla založena roku 1961 v Londýně. Je to nevládní, nezisková organizace. Podle Amnesty International mají přes 7 milionů členů po celém světě.

Tato organizace je nezávislá na jakékoliv vládě, politice či náboženském hnutí. Financována je z darů a příspěvku lidí. Amnesty se snaží pomáhat tak, kde je třeba. Vypráví příběhy lidí, kteří byli obětmi nelidského zacházení, podporují lidi ve vzdělání, aby měli sami možnost brát se o svá práva. Kontrolují dění ve velkých firmách a tlačí na vlády, aby byla dodržována lidská práva. Pořádají kampaně na dodržování mezinárodních zákonů, usilují o zájem v médiích, aby poukázali na porušování lidských práv veřejnost. Snaží se vyvíjet tlak na vlády, které mohou svým konáním, zabránit porušování lidských práv v jiných státech, kde se tak nečinní.

Amnesty se zaměřuje především na ochranu lidské důstojnosti, ukončení mučení, zákaz trestu smrti, práva uprchlíků, práva vězňů, a především na ženské, dětské a menšinové právo. Snaží se bránit slabší strany. Od svého založení v roce 1961, se rozšířili pobočky po celém světě, a to především do regionů, kde je třeba bojovat za lidská práva. V posledních letech byli otevřeny nové pobočky především v Africe, Asii,

---

⁵⁷ Human Right Watch, About Us [online]. ©2019 [par. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.hrw.org/about>

⁵⁸ Kolektiv, Human Right Watch, [online]. 25. října 2018, [par. 2018-30-11]. Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Human_Rights_Watch

východní a střední Evropě, na Středním Východě a v Latinské Americe. Tím, že se organizace globálně rozrostla, může lépe reagovat na nově vzniklé situace téměř okamžitě.⁵⁹

Za svou nejsilnější zbraň Amnesty považuje svou přesnost a rychlost s jakou dokážou reagovat na nově vzniklý případ porušování lidských práv. Pokud se o nějakém problému dozvědí, jsou schopni okamžitě reagovat a sestavit podrobnou zprávu o problému. Sledují soudní procesy, dělají rozhovory s oběťmi a spolupracují s místními aktivisty za lidská práva. Propojení těchto faktorů jim umožňuje podat ucelený přehled o dané problematice a upozornit tak příslušné lidi, na daný problém. Spolupracují především s OSN, které předkládají dokumenty týkající se zkoumaného problému.

Jsou státy, které tuto organizaci kritizují pro nedostatečné zabezpečení lidí, které pro organizaci pracují v zahraničí. Dále je kritizují za spolčení se s pochybnými organizace, předpojatost za ideologickou politiku západních států a za kritiku potratů.⁶⁰

4.5 Prostituce jako povolání

Je prostituce špatná? Proč ji v některých zemích mají povolenou a v jiných ne? Nepřispívá, právě to, že je v dané zemi povolena, k ještě většímu páchání škod v obchodu s bílým masem?

U nás prostituce není striktně zakázána, je jen regulována zákonem a vyhláškami. Dosud platný zákon č. 241/1922 sb. zrušil nevěstince a zakázal jejich nové zřizování. Je tedy zákonem zakázáno zřizování nevěstinců. Osoby nesmějí mít z činnosti nabízení jiných lidí k sexuálním účelům žádný honorář. Již ale není zakázáno, veřejné nabízení sexuálních služeb. Tento problém se tedy vyřešil tím, že se do zákona o obcích přidal §10, která umožňuje obcím to, že mohou určit, že některé činnosti narušují veřejný pořádek nebo dobré mravy lze vykonávat, jen na specificky vyhláškou určeném místě a v určitém čase. Dále lze některé činnosti zcela zakázat na veřejných, jednoznačně určených, prostranstvích. Již nabízení sexuálních služeb, či dokonce jejich provozování, je tedy na těchto určených místech nepochybným narušením veřejného pořádku. Je

---

⁵⁹ Amnesty International, Who we are, [online]. 2018, [par. 2018-12-01]. Dostupné z: <https://www.amnesty.org/en/who-we-are/>

⁶⁰ Kolektiv, Amnesty International, [online]. 20.listopad 2018, [par. 2018-12-01], Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Amnesty_International

možno uložit až 30 000Kč pokutu. Obec má pak podle Ústavního soudu u patologických jevů jako se například prostituce, umožnil obcím, aby mohli tento jev zakázat na všech veřejných prostranstvích.⁶¹

Z uvedeného tedy vyplývá, že se mohou najít místa, kde není touto legislativou, zcela zakázána prostituce a její provozování. Tato situace pak může svádět k tomu, zřídit si živnost u sebe doma. Ve vlastním bytě, kde se nejedná o veřejné prostranství. Je těžké pak tento byt označit za nevěstinec, když neexistují důkazy, že by žena prostituci provozovala a brala za své služby peníze. Toho můžou využít obchodníci s lidmi a pronajmout byt, kde budou prodávat ženu, která se do této situace dostala shodou nešťastných událostí, či absolutní finanční neschopnosti.

Jsou i země, kde ovšem prostituce je zcela legální. V Evropě k těmto státům patří například Německo či Nizozemsko, Skandinávské státy nepostihují živnost jako takovou, ale je nelegální za tuto službu platit. Ve většině západoevropských zemích pak není prostituce postihována, ale je vládami různě omezována.

Obrázek 1: Kde je prostituce povolena a kde naopak zakázána

- Červená pole znamenají, že je prostituce v dané zemi zakázána
- Modrá pole znamenají, že je prostituce legální, ale nevěstince jsou nezákonné, prostituce není regulována
- Zelené pole znamenají, že je prostituce legální a regulovaná

⁶¹ Ministerstvo vnitra ČR, Prostituce a obecně závazné vyhlášky obcí, [online]. © 2018, [par.2018-12-04]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-a-obecne-zavazne-vyhlasiky-obci.aspx>

Německo je jedna ze zemí, kde je prostituce zcela legální. Někdy se dokonce nazývá „bordelem Evropy“. Německo legalizovalo prostituci v roce 2002, domnívalo se, že tento kroklepší podmínky prostitutkám. To se ovšem nestalo. Je povoleno zřizovat domy potěšení, nechat si platit za sex a jiné hrátky s ním spojené, dokonce existují HR společnosti, které se zabývají výběrem vhodných kandidátů k prostituci.

Německo povolilo prostituci za účelem zlepšení podmínek prostitutek. Až do roku 2001 bylo toto nejstarší řemeslo zakázané, a tak se zřizovaly tzv. přidělené bary a pokoje na hotelech. Nejenže se státu neodváděly daně, tudíž byl stát okrádán, zatímco polovina města mohla vyžít z této nelegální činnosti. Také prostitutky byly málo placené, protože stát tuto činnost nemohl nijak regulovat. Prostitutka mohla kdykoliv přijít o svůj nájem, protože porušovala dobré mravy, hotely a bary zas o svou licenci. Pokud prostitutku někdo okradl, nemohla se právně domáhat svých peněz. Často se tedy stávalo, že se prostitutky dostaly do pozice, kdy pracovaly za minimální či žádné peníze, a tudíž se stávaly oběťmi obchodu s bílým masem. Toto se Německo snažilo regulovat povolením prostituce a její legalizací. Její legalizací se smějí uzavírat pracovní smlouvy, které mají svá daná specifika a podmínky. Záměr byl sice myšlený dobře, ale nedomyšlené dopady, tohoto povolení, nebyli promyšlené.

Co jiného by se od povolení prostituce dalo čekat než, že se začne obchodovat s bílým masem. To, co je z předchozího textu již patrné, je to, že ženy, které jsou k prostituci nucené, jsou ženy, které se dostaly do svízelné životní situace. Musejí kupříkladu živit děti samy, protože manžel zemřel a žena nemá na to, aby zajistila stejné životní podmínky. Sáhne tak po možnosti prostituce, bez toho aniž by tušila, že se může stát obětí obchodu s lidmi, nebo jí je nabídnuta jiná, avšak falešná, práce v zemi jako je kupříkladu Německo. Kdo by čekal nějaký háček, pokud má jít pracovat třeba jako servírka. Po příjezdu se jí ale může stát, že jí budou odebrány doklady a ona bude bez prostředků, jak se vrátit domů. V zemi, kde není prostituce povolena, by jen tak nemohla nabízet veřejně své služby tudíž, by si jí spíše někdo všiml a mohl ji poskytnout pomoc. V zemi, kde je tato činnost legální, se spíše nikdo nepozastaví nad tím, jestli tato, žena je k prostituci nucena nebo ji vykonává ze své vůle. Pokud je pak žena, z nějakého důvodu držena v zajetí násilím pod pohrůžkou smrti, či že bude ublíženo jejím blízkým, pokud něco prozradí, není jí, jak pomoci. V zemi, kde je

prostitute nelegální, by tato žena byla potrestána za nelegální činnost a zajímaly by se o ni orgány trestně činné, které by si mohly všimnout, že se něco děje, či by se žena sama přiznala. Dalším problémem je pak doprava prostitutek. Pokud povežete kupříkladu auto plné žen k tomuto určených a zadrží vás policie, v zemi, kde je tato činnost zakázána, bude tento člověk zadržen a vyslýchán, kdežto v zemi, kde je to povolené, nikdo nezakročí. Tudíž se může například 50 žen dostat k prostituci, aniž by to byla jejich svobodná vůle a nikdo si ničeho nevšimne. Organizované skupiny, které pak obchodují se ženami z jiných zemí, si pak spíše jako tranzitní zemi vyberou právě zemi, kde je prostituce povolena než zemi, kde je tato činnost nelegální.

V Německu je v současnosti kolem tří tisíc nevěstinců. Což je velký počet. Nejvíce jich nalezneme v Berlíně. Organizace pro lidská práva tento krok kritizují. Spatřují v něm rozšíření vykořisťování žen, a to zejména z Ukrajiny, Blízkého východu a jihovýchodní Evropy. V roce 2016 tedy došlo k novelizaci zákona o prostituci a byli kriminalizováni klienti obchodovaných nebo nucených prostitutek. V červnu 2017 pak došlo k další novelizaci, kdy byl přijat zákon na ochranu prostitutek. Tato ustanovení zahrnují povinné používání kondomů, registrace prostitutek, roční zdravotní prohlídky a také byly omezeny reklamy na tuto činnost. Registrace prostitutek dává tak do budoucna alespoň nějakou naději, že se jim dostane případné pomoci, když musejí být zaregistrované, a tudíž je nad tímto obchodem větší dohled.

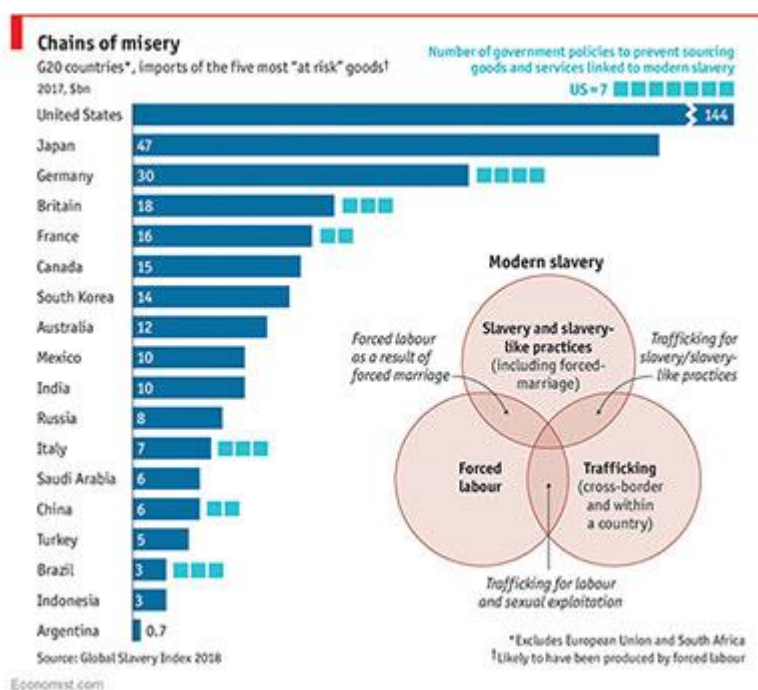
V roce 2007 bylo Německo dokonce svými povoleními vyhlášeno organizací OSN jako nejlepší destinace pro obchodování s lidmi.

Další Evropskou zemí, která je vyhlášená povolenou prostitucí je Nizozemsko a jeho čtvrť červených luceren, která se nachází v Amsterdamu. Úřad vlády si je jist, že tím, že v roce 2000 prostituci povolili, dokážou lépe kontrolovat tuto činnost, a ještě ji danit. Další zemí, která prostituci legalizovala, hlavně za účelem zdanění, je Maďarsko, a to v roce 2007. Dalšími zeměmi, kde je prostituce povolena, je Rakousko, Švýcarsko, Rumunsko a Dánsko.

Z uvedeného by se dalo usuzovat, že spíše než o dobro prostitutek, jak tvrdilo Německo ve svém oficiální zprávě, jde státům, které obchod s lidmi povolili, jen o zisk z tohoto obchodu v podobě daní.

4.6 Nucené práce ve světovém průmyslu

Obrázek 2: Zboží vyrobené nucenou prací

List The Economist sestavil graf ze zemí G20, vylučující Evropskou unii a Jižní Afriku, ukazující, kolik zboží je vytvořeno nucenou prací v jednotlivých zemích. Světle modrá pole pak ukazují, kolik zákonů bylo vytvořeno na zákaz této nelegální činnosti.

Z grafu vyplývá, že nejvyšší počet otroků, kteří jsou nuceni k práci v průmyslu, tedy většinou velkých továrnách, je právě v zemích, jako je Amerika, Japonsko, Německo a Velká Británie. Jedná se tedy o světové velmoci.

Otroctví v průmyslu, existuje na všech jeho fázích. Je těžké dohledat, kde vlastně výroba jednotlivých výrobků začala a kdo se na výrobě přesně podílel. Např. při výrobě oděvů, je těžké dohledat pracovníky, kteří zpracovávali bavlnu na plantážích, přesto tito lidé bývají nejčastěji oběťmi nucených prací. Sami obchodníci pak mohou značnou měrou přispět k tomu, že dodavatelé surovin jsou „nuceni“ použít tu nejlevnější pracovní sílu, tedy otroky. Stává se to často u objednávek s krátkou dobou obratu nebo kupující společnosti jednají o tak nízkých cenách, že dodavatelé musejí snížit cenu materiálu o tolik, že pak na práci využívají otroky, aby ušetřili za pracovní sílu.

Centrum pro podnikání a lidská práva spravuje registr, ve kterém se dají dohledat různé společnosti a jejich prohlášení a přesný popis dodavatelských řetězců. Tímto by mělo být vyloučeno, že dané společnosti používají někde v meziprojektu na práci otroky. Tento registr je zatím dobrovolný. Do budoucna by určitě bylo dobré, aby se veškeré společnosti, zejména velké korporace, do tohoto registru zapojili. Odkaz na tento registr viz. poznámka pod čarou.⁶²

---

⁶² <https://www.business-humanrights.org/en/find-companies>

Závěr

Úplné vymýcení otroctví je ještě běh na dlouho trať. Bakalářská práce se snaží řešit fakt, že otroctví je v naší kultuře hluboce zakořeněno po tisíce let. Ve své práci jsem se snažila poukázat na historická fakta od doby již před naším letopočtem až do současnosti. Od konce druhé světové války, kdy svět začal na otroctví pohlížet jako na špatné a nemorální se mnohé změnilo. Jednotlivé státy začaly otroctví zakazovat, vnikaly mezinárodní smlouvy a úmluvy. Ve vyspělých státech západní a střední Evropy, Kanady, Velká Británie a Austrálie se otroctví podařilo potlačit natolik, že se nejedná o sto tisíce zotročených lidí ale „jen“ o tisíce. Rozvojové země s otroctvím bohužel nadále bojují, a to ve velkém měřítku. Vlivem chudoby, nestabilních vlád a vnitrostátních bojů je otroctví i přes zákaz na vzestupu. To se mi povedlo rozvést ve čtvrté kapitole, kde je příklad zemí, které jsou těmito problémy sužovány.

Při zpracování mé práce jsem došla k závěru, že přestože se vyspělé státy a mezinárodní organizace snaží s tímto faktem něco dělat pomocí legislativ, uzavíráním nových mezinárodních úmluv, sankcemi uvalenými na státy s vysokým počtem novodobých otroků apod., bude se muset do budoucnosti přehodnotit, jestli by se státy, které mají tu moc něco změnit, neměli více zapojit a s otroctvím bojovat. V zemích jako je například Súdán se dlouho nezasáhlo, přestože se vědělo o tisících lidí, kteří jsou nuceni k otročké práci. Vědělo se i to, že se tento jev netýkal jen mužů a žen, které mnohdy byly drženy jako prostitutky, ale i dětí. Po zásahu OSN, která upozornila na porušování lidských práv a medializovala tento problém, se svět zapojil a začalo se teprve něco dít. Po osmi letech bojů v Súdánu, kdy nakonec skončila občanská válka a zotročení lidé se měli vrátit ze severu zpátky na jih do svých domovů, se tak ve velkém počtu případů nestalo. Problém utichl, vlády, které bojovali za utlačované a týrané se najednou odmlčeli. Nikdo nebyl potrestán za tisíce lidí, kteří museli žít v otroctví, otrokáři ušli trestu. Občanská válka sice skončila, ale tím i naděje některých lidí, že se ještě uvidí se svou rodinou. Lze se domnívat, že některé státy tuto válku využili pro to, aby ukázali svou moc. Jiné zase, aby nebyli obviněné z toho, že se drží v povzdálí a nechají páchat bezpráví na nevinných. Některé státy to jen zneužili k politickým machinacím. Nelze nikoho obvinít, že snaha o nastolení znovuobnovení základních lidských práv nebyla patrná. Bohužel nebyla dotažena do konce.

V práci jsme se snažila dostatečně poukázat na problém medializace. Jak jsem již zmínila například v případě Haiti, pokud není případ otroctví medializován, nikdo o něm neví a ani vědět nechce. Povědomí lidí o otroctví je velice mlhavé. Někteří lidé si nedokážou připustit, že by něco takového vůbec existovalo. Média se na toto téma jen málo zaměřují.

V práci nebyl dostatek prostoru, abych se zaměřila více na příběhy lidí, kteří se osobně s otroctvím setkali. Osobní příběhy jsou obrazem naší společnosti a o daném problému vypovídají nejvíce. Právě ze soukromých příběhů lidí, kteří tyto hrůzy přežili, čerpají organizace, státy, státní orgány, nejvíce informací.

Nepovedlo se mi ovšem dohledat všechny zákony uvedených zemí, o kterých ve své práci pojednávám. Tudíž jsem nemohla udělat jejich rozbor a rozebrat nedostatky zákonů dané země, ani je porovnat mezi sebou.

Dále jsem při zpracování textu práce došla k tématu zákazu prostituce. Toto téma by samo o sobě vydalo za celou jednu bakalářskou práci a dalo by se tedy dále rozpracovávat. Dalo by se dále přemýšlet nad zákazem prostituce ve všech státech. Obchod s ženami bývá jeden z nejčastějších vůbec. Ze studovaných materiálů jsem došla k názoru, že státy, kde je prostituce povolena, mají i více sexuálních otrokyň. Bývá to vlivem volného přístupu k tomuto řemeslu. Je snadnější si je zvolit jako tranzitní země, právě ty, kde je prostituce povolena než ty, kde by mohl být vysoký postih už za to, že daný člověk provozuje nevěstinec. Organizovaným skupinám, které nutí ženy k prostituci, ať už pod jakoukoliv pohružkou, se daří obchodovat nejvíce právě s bohatými státy, jako je Německo a Nizozemsko, kde je prostituce zcela legální.

Dále myslím, že se mi povedlo rozvést organizace bojující za lidská práva. Dle této práce jsou nejefektivnějšími bojovníky za lidská práva neziskové organizace. Ta nejvlivnější, mezinárodní a nejuznávanější je OSN, která bojuje za lidská práva již desítky let. Tato organizace je však vládní, tudíž někomu podřízena. Existují, ale naštěstí i ty nevládní organizace, kterými jsou výše zmíněné Human Right Watch a Amnesty International. Tyto dvě organizace jsou nezávislé jak na vládách, tak politice. Nejsou tedy zatíženy

vnitřními boji jednotlivých států a můžou se zaměřovat na daná témata dle svého vlastního uvážení. V tom spatřují jejich největší výhodu. Nepodléhají žádným konvencím a ani se nesnaží problémy zlehčovat.

Na toto téma by se dalo nadále psát. Například by se dali rozpracovat jednotlivé podkapitoly první kapitoly. Každý jednotlivý druh obchodu s lidmi by si zasloužil více prostoru, což nebylo možné. Dalo by se pracovat i na kapitole o novodobém otroctví, kde jsem vybrala jen z mého pohledu ty nejzajímavější země v dané lokalitě.

Lze jen odhadovat, zda se obchod s lidmi dá někdy úplně vymítit. Snaha rozvojových zemí bojovat s tímto problémem se rovná skoro nule.

Seznam použitých zdrojů

Seznam použitých českých zdrojů

BLATNÍKOVÁ, Š., 2010. *Sexuální zneužívání jako forma závažné organizované kriminality*. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Kufř. ISBN 978-80-7338-103-5

CALLERY, S., 2011. *Starověký Řím: temné dějiny*. 1. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3788-1

OSN, 2014. *Vše o OSN: Ochrana lidských práv*. 1. vyd. Praha: Informační centrum OSN. ISBN 978-80-86348-30-8

SKINNER, B., 2011. *Otroci současnosti: Svědectví o moderních otrokářích a jejich obětech*. 1. vyd. Praha: XYZ. ISBN 978-80-7388-471-0

STŘÍLECKÝ, V., TOPINKA, D., 2013. *Obchodování s lidmi za účelem pracovního vykořisťování v teorii a praxi*. 1. vyd. Praha: Ústav mezinárodních vztahů. ISBN 978-80-87558-11-9

ŠPONDROVÁ, P., 2005. *Obchodování s lidmi, problematika nucené práce*. 1. vyd. Brno: Artron. ISBN 978-80-903473-2-8

Seznam použitých zahraničních zdrojů

INTERNATIONAL LABOUR ORGANIZATION AND WALK FREE FOUNDATION., 2017. *Global Estimates of Modern Slavery*. 1. vyd. ISBN 978-92-2-130131-8

Seznam použitých internetových zdrojů

CHARITA ČESKÉ REPUBLIKY. *Zdrogovaná, unesená a zotročená v nevěstinci* [Online]. 2012 [cit. 2018–10-24]. Dostupné z: <https://svet.charita.cz/pro-novinare/caritas-europa-a-caritas-internationalis/zdrogovana-unesena-a-zotrocena-v-nevestinci/>

AMNESTI INTERNATIONAL. *Who we are* [Online] 2018 [cit. 2018-12-01]. Dostupné z: <https://www.amnesty.org/en/who-we-are/>

BABICKÁ, K. *Obchodování s lidmi z pohledu mezinárodního práva a jeho implementace do českého právního řádu* [Online]. 23.10.2008 [cit. 2018-10-23]. Dostupné z: <https://migraceonline.cz/cz/e-knihovna/obchodovani-s-lidmi-z-pohledu-mezinarodniho-prava-a-jeho-implementace-do-ceskeho-pravniho-radu>

ČERNÝ, J. *Ruské písně, chudoba na Haiti a dějiny i současnost evropské kultury*, únor 2013 [Online]. [cit. 2018-11-24]. Dostupné z: http://www.rozhlas.cz/cro6/internet/_zprava/ruske-pisne-chudoba-na-haiti-a-dejiny-i-soucasnost-evropske-kultury--352069

ČESKÝ VÝBOR PRO UNICEF, *Boj proto obchodu s dětmi* [Online]. © 2014-2018, [cit. 2018-10-25]. Dostupné z: <https://www.unicef.cz/aktualne/4956-boj-proti-obchodu-s-detmi>

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ PRO VNITŘNÍ VĚCI. *Zpráva o obchodování s lidmi 2010–2014: potírání novodobého otroctví, Brusel 17. října 2014* [Online]. Last update: 19-02-2018 [cit. 2018-12-15]. Dostupné z: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-1164_cs.htm

GRANT, B. A HUDLIN, C. L. *Hands that heal*. [Online] 2007 [cit. 2018-11-05]. Dostupné z: <https://www.amazon.com/Hands-That-Heal-Academic-Grant-ebook/dp/B00FWB4OF4>

HUMAN RIGHT WATCH. *About Us* [Online] [cit. 2018-11-30]. Dostupné z: <https://www.hrw.org/about>

KASL, D. *Orgány nad zlato* [Online] 24. listopad 2009 [cit. 2018-25-10]. Dostupné z: <https://www.euro.cz/byznys/organy-nad-zlato-822888>

KOLEKTIV. *Amnesti International* [Online] 20.listopad 2018 [cit 2018-12-01].

Dostupné z: https://en.wikipedia.org/wiki/Amnesty_International

KOLEKTIV. *Human Right Watch* [Online] 25. října 2018 [cit 2018-30-11]. Dostupné z:

https://en.wikipedia.org/wiki/Human_Rights_Watch

LA STRADA. *O nás* [Online] © 2015 [cit. 2018-11-05]. Dostupné z:

<http://www.strada.cz/en/about-us>

MEJZNER, D. *Život otroků ve starověku* [Online]. 21. února 2015 [cit. 2018-10-27].

Dostupné z: <http://spqr.cz/content/zivot-otroku-ve-staroveku>

MINISTRSTVO VNITRA ČR. *Prostituce a obecně závazné vyhlášky obcí* [Online] ©

2018 [cit 2018-12-04]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/prostituce-a-obecne-zavazne-vyhlasky-obci.aspx>

NEBRAT S.R.O. *Rozhovor s Hubertem Procházkou* [Online] © 2008 – 2018 [cit.

2018-10-28]. Dostupné z: <http://www.politictivezni.cz/rozhovor-s-hubertem-prochazkou.html>

PHDR. MRÁZEK, F. *Otrokářství: smutná kapitola moderní lidské civilizace* [Online]

19. 11. 2010 [cit 2018-10-27]. Dostupné z: <https://21stoleti.cz/2010/11/19/otrokarstvi-smutna-kapitola-moderni-lidske-civilizace/>

ROUTERS, *Prostitutkou v devíti. Rodiče nedokážou splácet dluhy, lichvářům dávají k dispozici své děti* [Online] 3.9.2016 [cit. 2018-11-25] Dostupné z:

<https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/v-deviti-letech-na-ulici-poslal-ji-tam-vlastni-otec/r~260911b4704911e6851c002590604f2e/>

TN CZ, *Otrokářství v USA: temná stránka země* [Online] 8. 7. 2009 [cit. 2018-10-27].
Dostupné z: <http://tn.nova.cz/clanek/magazin/historie/kalendarium/otrokarstvi-v-usa-temna-stranka-historie.html>

UNOCD, *Přehled* [Online] © 2018 [cit 2018-11-04]. Dostupné z:
<http://www.unodc.org/unodc/en/human-trafficking/glo-act/overview.html>

SBÍRKA ZÁKONŮ REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ. *Zákon č. 247/48 Sb., ze dne 25. října 1948 O táborech nucené práce* [Online] 1948 [cit. 2018-11-08]. Dostupné z:
<http://www.moderni-dejiny.cz/clanek/zakon-247-48-sb-o-taborech-nucene-prace-25-10-1948/>

SBÍRKA ZÁKONŮ ČR. *Zákon číslo 285/2002 Sb. Zákon o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon)* [Online] 2002 [cit. 2018-11-05].

SBÍRKA ZÁKONŮ ČR. *Zákon číslo 40/2009 Sb. Trestní zákoník* [Online] 2009 [cit. 2018-10-30]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40#cast2>

ZVĚŘINA, P. *Gulag* [Online] Copyright © 1999 – 2018 [cit: 2018-10-28]. Dostupné z:
<http://www.totalita.cz/vysvetlivky/gulag.php>

Seznam zkratk

EU – Evropská Unie

HRW – Human Right Watch

IOM – Mezinárodní organizace pro migraci

UNIC – Informační centrum OSN v ČR

UNICEF – Dětský fond OSN

UNOCD – Úřad pro drogy a kriminalitu

WHO – Světová zdravotní organizace

Seznam obrázků, tabulek, grafů

Seznam obrázků

Obrázek 1: Kde je prostituce povolena a kde naopak zakázána 49

Obrázek 2: Zboží vyrobené nucenou prací 52

Seznam příloh

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Petřinová Tereza

Obor: Právo v podnikání

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Obchod s lidmi v mezinárodním měřítku

Rok: 2019

Počet stran textu bez příloh: 46

Celkový počet stran příloh: 0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 6

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 1

Počet internetových zdrojů: 23

Vedoucí práce: Doc. PHDr. Jan Brázda Ph.D.